

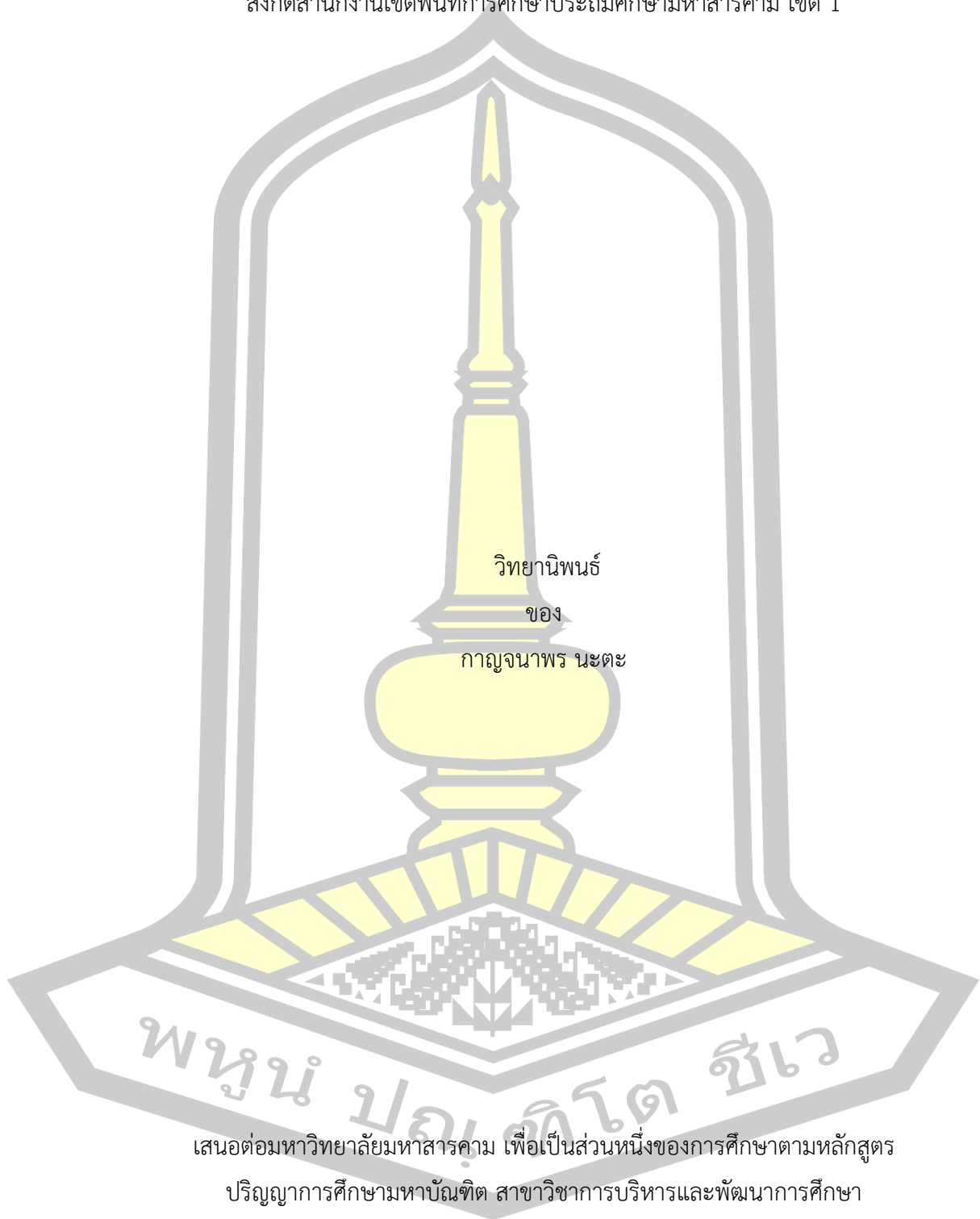
แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
กาญจนาพร นະตะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
กรกฎาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

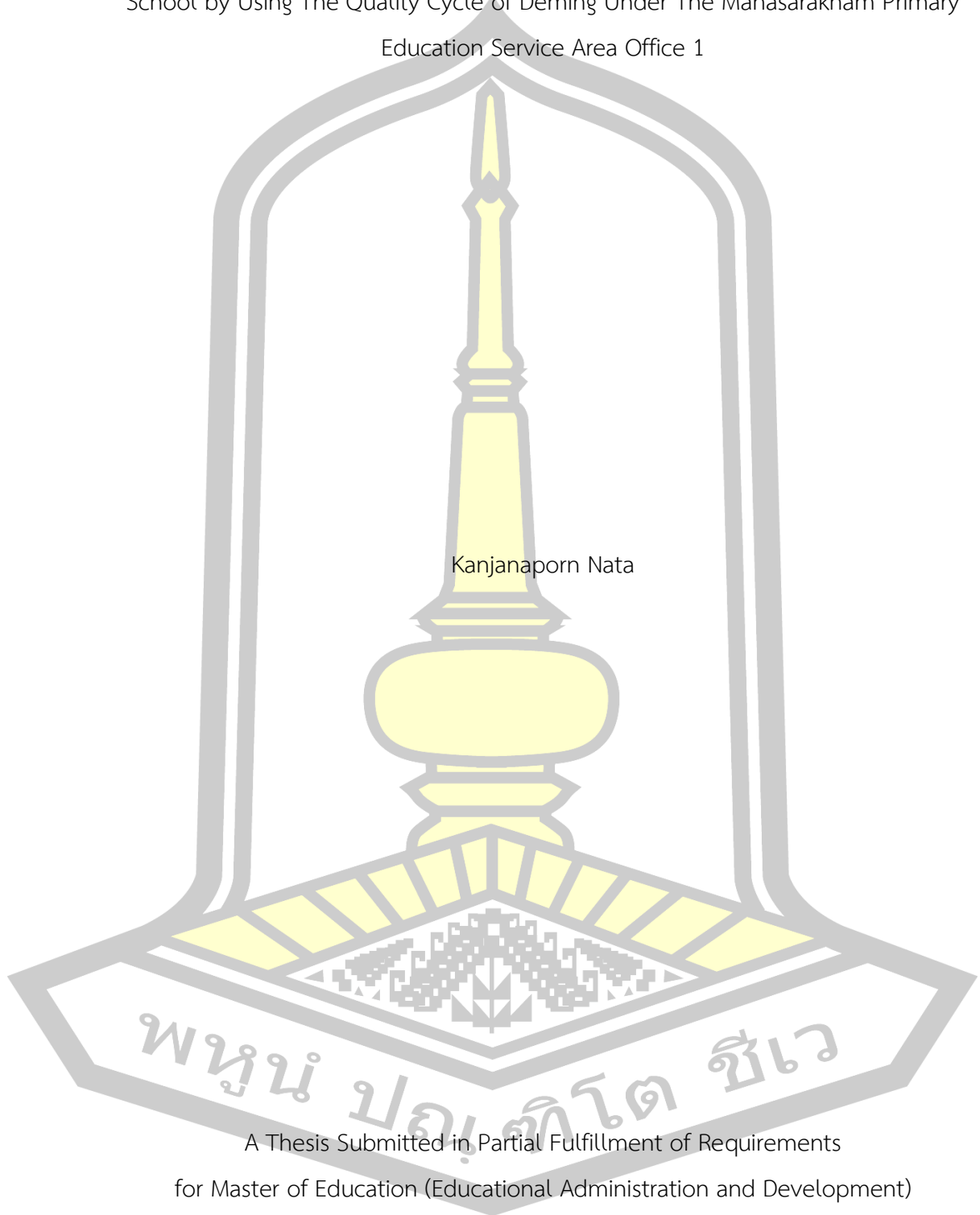

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

กรกฎาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Guidelines for The Development of Internal Quality Assurance Operations for the
School by Using The Quality Cycle of Deming Under The Mahasarakham Primary
Education Service Area Office 1

Kanjanaporn Nata

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

July 2025

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวกาญจนพร นะตะ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. จินฉัตร ปะโคทั้ง)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

(ผศ. ดร. พลเดช เขาวรัตน์)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ วงจรรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1		
ผู้วิจัย	กาญจนาพร นະตะ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 359 คนโดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางของ Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูสถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (IOA AWAD) จำนวน 3 แห่ง เพื่อให้แนวทางและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง จำนวน 5 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

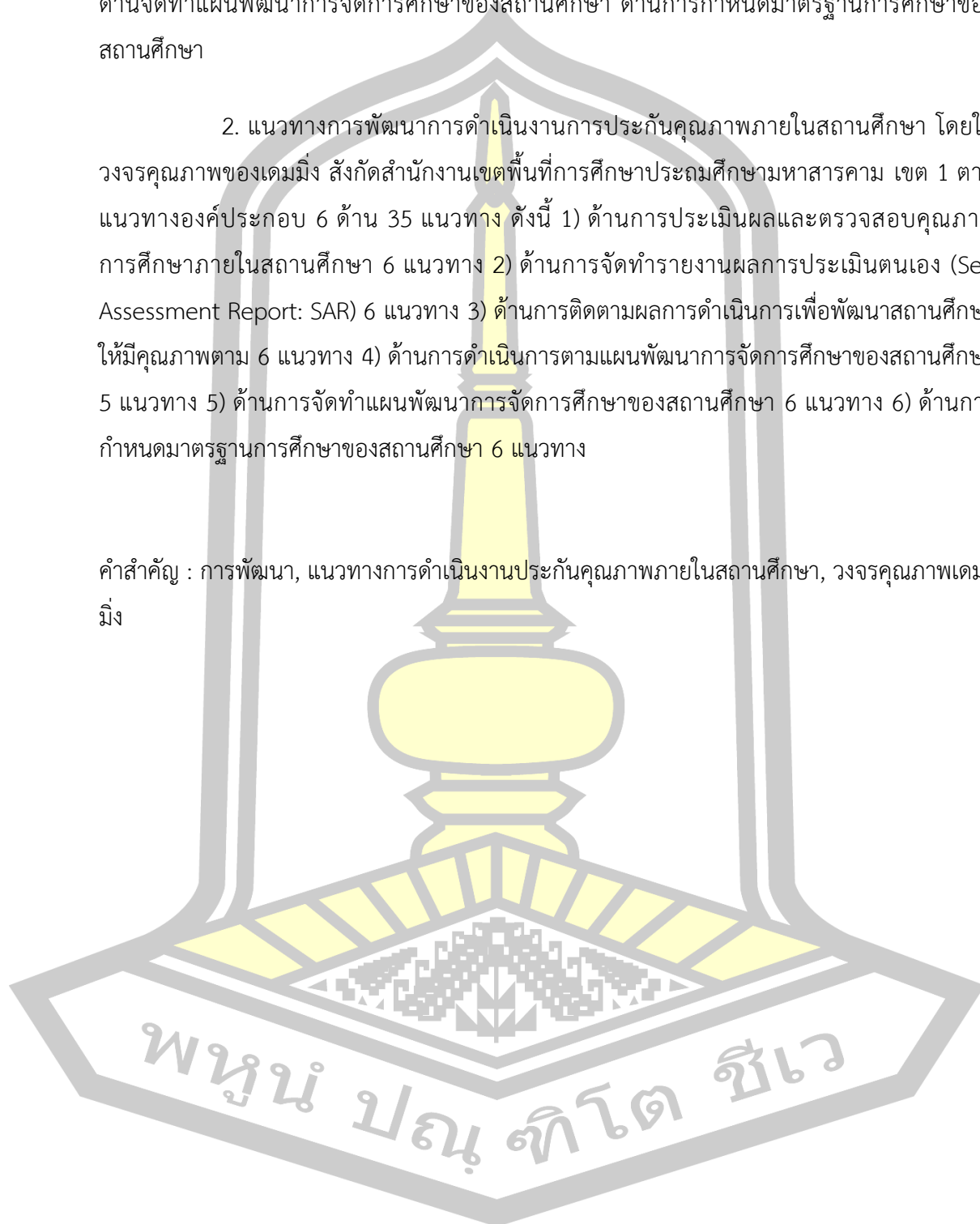
ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อ

พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามแนวทางองค์ประกอบ 6 ด้าน 35 แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา 6 แนวทาง 2) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) 6 แนวทาง 3) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้มีคุณภาพตาม 6 แนวทาง 4) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง 5) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 6 แนวทาง 6) ด้านการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 6 แนวทาง

คำสำคัญ : การพัฒนา, แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, วงจรคุณภาพเดมมิ่ง

TITLE	Guidelines for The Development of Internal Quality Assurance Operations for the School by Using The Quality Cycle of Deming Under The Maharakham Primary Education Service Area Office 1		
AUTHOR	Kanjaporn Nata		
ADVISORS	Associate Professor Suwat Junsuwan , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the current conditions, desirable condition and requirements necessary for internal quality assurance operations for the schools through Deming's quality cycle under The Maharakham Primary Education Service Area Office 1 2) to design, construct and evaluate internal quality assurance implementation guidelines through Deming's quality cycle For educational. with a total of 359 people, determined using Krejcie and Morgan's table and stratified random sampling. Informants, including school administrators and teachers from institutions that have a quality management system and educational standards for quality assurance (IQA AWAD) for the 2023 academic year, from 3 schools, who will provide insights and guidance and experts who will assess the suitability and feasibility of the proposed framework, totaling 5 people. Data will be collected through interviews and assessment forms for evaluating the suitability and feasibility of the framework. Statistical methods used for data analysis include: Percentage Mean Standard deviation Index of necessity.

The research results were found that;

1. The implementation of internal quality assurance in educational institutions, using Deming's Quality Cycle under The Mahasarakham Primary Education Service Area Office 1, is generally at a moderate level. In contrast, the desired state is rated at the highest level. The necessary needs are ranked from most to least important as follows: Evaluation and inspection of the internal quality of education within the institution Preparation of the Self-Assessment Report (SAR) Monitoring the implementation of actions to develop the institution's quality Implementation of the institution's educational management development plan Preparation of the institution's educational management development plan Establishment of the institution's educational standards.

2. Guidelines for The Development of Internal Quality Assurance Operation for the School by Using The Quality Cycle of Deming Under The Mahasarakham Primary Education Service Area Office 1, utilizing Deming's Quality Cycle, comprises 6 components with a total of 35 guidelines as follows: 1) Evaluation and Inspection of Internal Educational Quality 6 guidelines 2) Preparation of the Self-Assessment Report (SAR) 6 guidelines 3) Monitoring the Implementation of Actions to Enhance Institutional Quality 6 guidelines 4) Execution of the Educational Management Development Plan 5 guidelines 5) Development of the Educational Management Development Plan 6 guidelines 6) Establishment of Educational Standards 6 guidelines.

Keyword : Development, Guidelines for Internal Quality Assurance for the School, Deming's Quality Cycle

พหุ ประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทัง กรรมการสอบ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้น จนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดทั้งตำรา ผลงาน และเอกสารทางวิชาการของท่าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาก่อให้เกิดแนวคิดอันมีคุณค่าต่องานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และได้ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้วยดีเสมอมาขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณมารดาของข้าพเจ้า ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชา การบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ. 36 ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือและเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญยิ่งต่อการทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ประโยชน์และคุณค่าจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณมารดาผู้ให้ความรักและความอบอุ่น ตลอดจนบูรพาจารย์ที่ให้การศึกษอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ ประสาทวิชา ส่งผลให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

กาญจนาพร นตะ

พนุน ปณ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ ของเดมมิ่ง (PDCA).....	45
บริบทด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
งานวิจัยในประเทศ.....	54

งานวิจัยต่างประเทศ.....	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1.....	69
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	117
ความมุ่งหมายของการวิจัย	117
สรุปผล.....	117
อภิปรายผล.....	120
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม.....	126
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	155
ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	35
ตาราง 2 สรุปลักษณ์ประกอบและแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1.....	70
ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	83
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ ต้องการจำเป็น ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของ เดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวม	84
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็น ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	85
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็น ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	87
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	90
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	

<p>ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา .....</p>	<p>92</p>
<p>ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ .....</p>	<p>94</p>
<p>ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR).....</p>	<p>96</p>
<p>ตาราง 12 แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของ เดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice).....</p>	<p>105</p>
<p>ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนว ทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.....</p>	<p>110</p>
<p>ตาราง 14 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมายของ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 .....</p>	<p>150</p>
<p>ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึง ประสงค์รายข้อของแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 .....</p>	<p>152</p>
<p>ตาราง 16 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ทั้งฉบับของแนว ทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.....</p>	<p>154</p>

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	17
ภาพประกอบ 3 แสดงกระบวนการบริหารงานในการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยวงจรการบริหาร คุณภาพ PDCA.....	48
ภาพประกอบ 4 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่ได้	68

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกยุคดิจิทัล การศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขัน เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการกระแสโลกาภิวัตน์ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถ พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) เมื่อให้ความสำคัญการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ จำเป็นต้องให้การศึกษามีคุณภาพ การศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีการควบคุมคุณภาพ มีกลไกรักษาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐานและคงไว้ซึ่งมาตรฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance) มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2546) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยมีเป้าหมายหลัก ประการหนึ่ง คือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย ภายใต้มาตรการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพการภายในอยู่ในกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและสถานศึกษาควรมีความตื่นตัวในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างจริงจังและต่อเนื่อง(สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2556)

การประกันคุณภาพการศึกษาเปรียบเสมือนกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนและคงคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ ได้มาตรฐานตามที่กำหนด การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นดังกระจกสะท้อนวิธีการ กระบวนการบริหารจัดการการศึกษาตั้งแต่ระดับกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ตลอดถึงภาคีเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่น ในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่แท้จริง และมีการพัฒนาต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาถือเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดของการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นทั้งการบริหาร การพัฒนาระบบงานของสถานศึกษาตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสถานศึกษาและชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพ “วงจรของเดมมิ่ง (Deming Cycle)” ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้น คือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด สถานศึกษาจึงสามารถใช้ PDCA เป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้มีคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการตลอดจนสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่กำหนดไว้ (พวงเพชร ผัดกระโทก, 2559)

จากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามรายงานผลการดำเนินงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีการกล่าวถึงการดำเนินงาน

ประกันคุณภาพภายในที่ยังไม่บรรลุตามจุดประสงค์ของการดำเนินงาน ยังมีโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งพบว่าสถานศึกษาบางแห่งไม่ได้การดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และการดำเนินงานยังไม่ครบวงจรคุณภาพ สถานศึกษาหลายแห่งยังไม่มีมีการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา อีกทั้งเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของสถานศึกษายังไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพของต้นสังกัด ทั้งนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดมากกว่า 148 แห่ง จากทั้งหมด 188 แห่ง ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้จะประสบปัญหาการขาดผู้บริหาร หรือครูที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพภายใน ทำให้ไม่พร้อมรับการประเมิน เพราะไม่มั่นใจในระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ที่รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดไม่ครอบคลุมประเด็นการพิจารณามาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ควรส่งเสริม ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน นิเทศ ติดตามสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบเพื่อให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2566 ได้กำหนดจุดเน้นเชิงนโยบาย ระเบียบยังยื่นในหัวข้อ ระบบประกันคุณภาพภายในเข้มแข็ง โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ได้สรุปสภาพและปัญหาการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาว่า โรงเรียนไม่สามารถประเมินตนเองได้อย่างเป็นระบบ บุคลากรภายในมีส่วนร่วมในการพัฒนาค่อนข้างน้อย ไม่ได้นำผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในไปปรับใช้ในการวางแผนบริหารหรือพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาตามหลักการ และยังพบว่า ครู บุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพ การกำหนดระดับคุณภาพตามตัวชี้วัดในแต่ละมาตรฐานที่ไม่สอดคล้องกัน เครื่องมือการประเมินไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมาตรฐาน ดังนั้นการมีแนวทางที่เหมาะสมในการประกันคุณภาพภายในการศึกษาย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา ในการจะนำผลการศึกษาที่ได้ไปปรับปรุง และพัฒนาแนวทางในการเสริมสร้างและกระตุ้นการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา (รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ, 2566)

ดังนั้น จากสภาพปัจจุบันในข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัลให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. ได้แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยใช้องค์ประกอบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 6 ด้าน ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์ ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. การจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มให้ข้อมูล

ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มให้ข้อมูล ผู้วิจัยยึดตามความมุ่งหมายของการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

1. ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 159 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,246 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,405 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 359 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม

ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำหน้าที่ประเมินแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 โดยประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวน 5 คน ได้มาโดยคัดเลือกแบบเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่มีวุฒิทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป

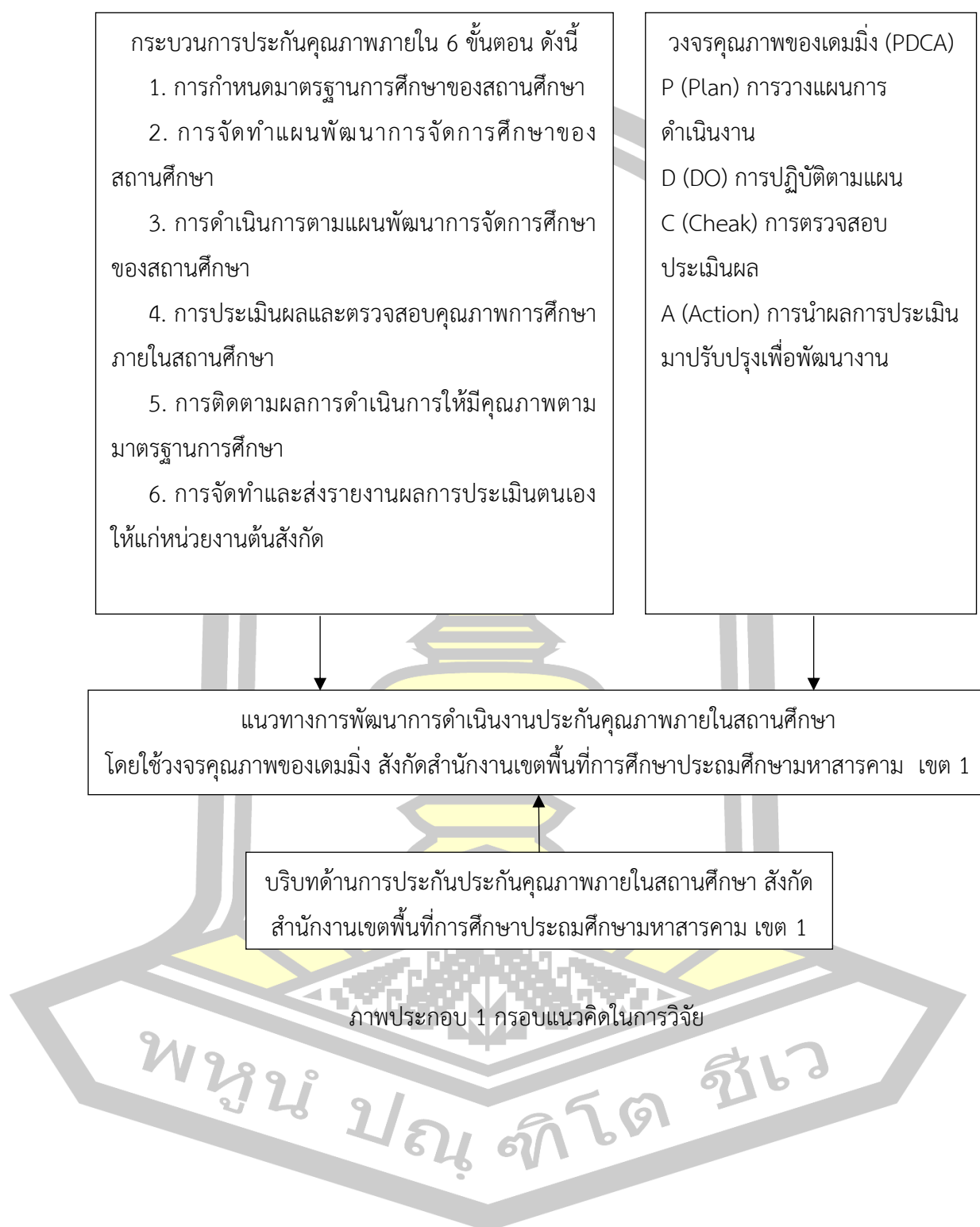
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ครั้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำมาสังเคราะห์โดยมีวิธีการพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. การจัดทำและส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด

จากกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้ทางการศึกษาและนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงดังภาพประกอบ 1

นิยามศัพท์

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสรุปเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งมีคำนิยามศัพท์ในการทำวิจัยดังนี้

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพและคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนด โดยสถานศึกษาทุกแห่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้เป็นกลไกการควบคุมจนเกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลและการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา ที่ครอบคลุมทุกระดับการศึกษา โดยจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบท และเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง โดยสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องร่วมประชุม วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา จุดเน้น บริบท ความต้องการ ทิศทางการจัดการศึกษาอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ตรวจสอบมาตรฐานการศึกษา ประเมินความเป็นไปได้ ปรับปรุงแก้ไข และนำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษา

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาโดยผู้บริหาร ครู บุคลากร คณะกรรมการ ฯลฯ ร่วมกันประชุมวางแผนจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยจัดทำ 2 ประเภท 1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) แผนปฏิบัติการประจำปี โดยการวางแผน ศึกษา วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรม มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ประเมินและตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไขแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง

1.3 การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการประชุม

วางแผนการดำเนินการติดตาม กำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด มีการระบุเป้าหมายอย่างชัดเจนว่า อยู่ในระดับใด เพื่อการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังมีปัญหา เพื่อการพัฒนา โดยเน้นความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การวางแผน การควบคุม กำกับ ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน โดยดำเนินการประเมินผลและ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อการปรับปรุงและ พัฒนาและนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ต่อไป

1.5 การติดตามผลและการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา หมายถึง การวางแผน การดำเนินการ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือ พัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการตรวจสอบ ว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนด มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน การติดตามผล วิเคราะห์และประเมินผล จัดทำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อ การปรับปรุงพัฒนา และรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง หมายถึง การประชุม วางแผน การแต่งตั้งคณะทำงาน นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลของการบริหารจัดการศึกษา โดยรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ ข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละตัวชี้วัด ตามมาตรฐาน ไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาในปีต่อไป การรายงานประกอบด้วย ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และส่วนที่ 3 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แล้วนำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาลงนามให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกปี พร้อมเผยแพร่ต่อสาธารณชน

2. วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง หมายถึง กระบวนการบริหารงานหรือการจัดระบบ การทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลผลิตที่ออกมา มีคุณภาพได้ มาตรฐานตรงตามเป้าหมาย มีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

2.1 การวางแผน (Plan-P) คือ การวางแผนเตรียมการล่วงหน้าเพื่อที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D) คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์แก่กับผู้เรียนและสถานศึกษาเป็นสำคัญ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check-C) คือ การประเมินผลซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาจนนำไปสู่ข้อมูลที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act-A) คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง หมายถึง แนวปฏิบัติ ที่ได้ศึกษาหรือพัฒนาขึ้นและใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงพัฒนา

4. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐบาลที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ เฉพาะในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

6. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และรับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

พหุ อนุ ทิ โตะ ชี เว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 1.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.2 หลักการและความสำคัญการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.3 แนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา
  - 1.4 ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.5 กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561
  - 1.6 แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 1.7 มาตรฐานการศึกษา สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2561
  - 1.8 องค์ประกอบการทำงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง PDCA
3. บริบทด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ กำกับ ดูแล ส่งเสริมสถานศึกษานั้นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพิ่มเติม พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 47- 49 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี สำหรับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ซึ่งหลอมรวมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน การประกันคุณภาพภายในนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย ดังจะเห็นได้จาก ได้มีผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้หลายท่านดังนี้

สมศักดิ์ ตลประสิทธิ์ (2542 : 8) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาให้คุณภาพตรงตามมุ่งหมายของผู้ใช้บริการ ตรงตามมาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ โดยใช้กระบวนการการบริหารการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนเกิดคุณลักษณะตรงตามมาตรฐานการศึกษา และสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

กรมวิชาการ (2544 : 11) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติคุณลักษณะ สภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบันและในอนาคตโดยใช้มาตรฐานตามที่กำหนด

จุฑา เทียนไทย และ จินตนา ชาญชัยศิลป์ (2544 : 5) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกใดๆ หากได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดแล้ว จะทำให้เกิดการ

คุณภาพการศึกษา อันเป็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้เรียน สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครอง ตลอดจนสังคมโดยรวม รวมถึงกระบวนการ หรือกลไกใดๆ ที่ริเริ่มดำเนินการขึ้นภายใน สถาบันอุดมศึกษาเองหรือหน่วยงานภายนอกก็ได้

วรภัทร์ ภูเจริญ (2544 : 9) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งเน้นที่ป้องกันปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการทำงาน (Process) ไม่เน้นผลลัพธ์ (Result) เชื่อว่าถ้าควบคุมให้ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการไม่แปรปรวนแล้ว ผลลัพธ์ย่อมมีคุณภาพ

สมคิด พรหมจ้อย (2544 : 41) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมและภารกิจต่างๆ ทั้งด้านวิชาการ การบริการ การบริหาร และการจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งผู้รับบริการ โดยตรงคือ นักเรียน ผู้ปกครอง และ ผู้รับบริการทางอ้อมคือ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม ในการทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นใจที่จะส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ตรงตามมาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ

พทุทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และสุชาติ กิจพิทักษ์ (2545 : 2) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพศึกษามากน้อยเพียงไร

วารินทร์ สิ้นสูงสุด และวันทิพย์ สิ้นสูงสุด (2546 : 7) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเพื่อประกันว่าคุณภาพของการศึกษารวมถึงกิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใด ๆ ที่หากได้ดำเนินการการประกันคุณภาพตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546 ก : 7) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการ โดยอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรอบว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

รัตนะ บัวสนธ์ (2550 : 19-21) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ซึ่งเป็นเจ้าของภาชี และผู้ใช้บริการว่าสถานศึกษา หรือหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น ได้มีการปฏิบัติหน้าที่เต็มตามภารกิจแล้วทำให้ผลผลิต ได้แก่ ตัวผู้เรียน และผลงานตามภารกิจของแต่ละสถานศึกษา เป็นไปตามที่ประชาชนผู้ใช้บริการคาดหวัง และพึงพอใจ

Cuttance (1993 : 19) กล่าวว่า การประกันคุณภาพ หมายถึงกลยุทธ์ที่ได้มีการวางแผนไว้อย่างเป็นระบบ และมีการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้โดยเฉพาะ เพื่อรับประกันว่ากระบวนการได้รับการกำกับดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

Murgatroyd และ Morgan (1994 : 45) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา กระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร การประกันคุณภาพการศึกษามีลักษณะเด่น 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาคไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร
5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน

การทดสอบด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา

Frazier (1997 : 116-117) การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายที่ไม่ใช่การตรวจสอบคุณภาพหลังจากสิ้นสุดกระบวนการ แต่เป็นการให้ความสำคัญกับการป้องกันข้อผิดพลาด โดยใช้การวิเคราะห์กระบวนการอย่างเป็นระบบ และมีการออกแบบกระบวนการเพื่อที่จะสามารถรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการประเมินและควบคุมปัญหา เพื่อการตัดสินใจและสามารถให้ข้อมูลแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ โดยเน้นให้ครูและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ กำกับติดตามและปรับปรุงแก้ไขกระบวนการของตนเอง ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องมีผู้ตรวจสอบคุณภาพจากภายนอก

สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ชุมชน สังคมและผู้เกี่ยวข้อง ว่าผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจะมีคุณภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือในการพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพ โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน และการตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

สงบ ลักษณะ (2541) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2541) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจ ด้วยการกระทำให้ความต้องการและความสมหวังของลูกค้าได้รับการตอบสนอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายในโรงเรียนโดยบุคลากรในโรงเรียนนั่นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ดังนั้นการประเมินตนเองโดยโรงเรียน และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดประเมินมาตรฐานโรงเรียนจึงเป็นการประกันคุณภาพภายใน

กรมวิชาการ (2544) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง คุณสมบัตินิคุณลักษณะ สภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน และในอนาคตโดยใช้มาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนด

รุ่ง แก้วแดง (2544) ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพภายในจะต้องให้เป็นกระบวนการที่ชัดเจนทุกเรื่อง มีการวางแผน มีการปฏิบัติตามแผน การประเมินและการปรับปรุง การนำเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ามานั้น อาจจะไม่ช่วยเฉพาะเรื่องการประกันคุณภาพ แต่ช่วยด้านการวางแผน วงจรบริหารของผู้บริหาร วงจรการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา คุณสมบัตินิคุณลักษณะ สภาพที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการตอบสนองความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียนและสังคมและ วงจรการดำเนินงานของพ่อแม่ คือ ทุกคนในสังคมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ของเด็กมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น

อำรุง จันทวานิช (2545) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นวิธีการหรือกลยุทธ์ที่กำหนดแนวปฏิบัติหรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษาที่เป็นหลักประกันว่านักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

ศิริพร ขอพรกลาง (2545) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่าเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้ลูกค้าว่าจะได้รับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์การบริการภายใต้คุณภาพตามข้อกำหนดต่างๆ ครบถ้วนสม่ำเสมอ ซึ่งโดยปกติการประกันคุณภาพประกอบด้วยกิจกรรม 3 อย่างคือ

1. การควบคุมคุณภาพภายใน (Internal Quality Control) เป็นหน้าที่ขององค์กรที่จะต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในและต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยปกติจะใช้งบประมาณในองค์กรเองผลัดกันตรวจสอบเพื่อหาข้อบกพร่องและทำการแก้ไข

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานของระบบและกลไกของการควบคุมคุณภาพที่องค์กรได้จัดทำขึ้นว่ามีสภาพที่เหมาะสมหรือไม่

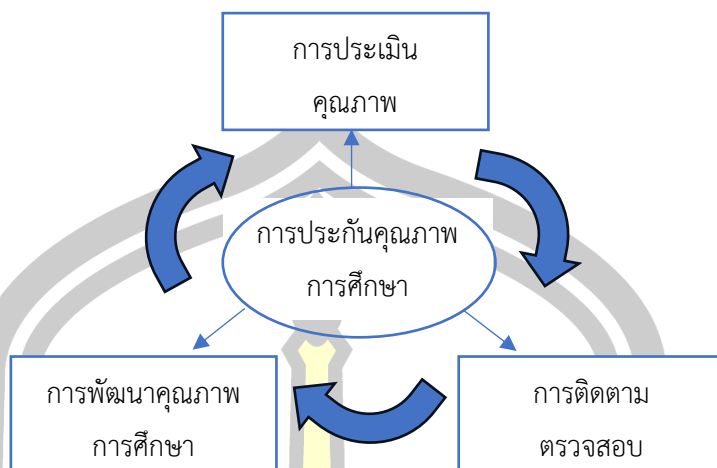
3. การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการประเมินระบบและกลไกของการควบคุมคุณภาพที่องค์กรได้จัดทำขึ้นออกมาเป็นตัวเลข เพื่อเปรียบเทียบว่าถูกต้องกับระบบนี้หรือไม่อย่างไร

จำรัส นองมาก (2546) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประกันคุณภาพเป็นการดำเนินการตามปกติของบุคลากรทุกฝ่ายที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มีคุณภาพโดยนำวงจรคุณภาพของเดมิ่ง (PDCA) มาใช้ โดยทุกคนมีความตระหนักและพยายามดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่สังคมต้องการ และมีการรายงานสรุปผลการดำเนินการ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จและมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษาและคุณภาพของผลผลิตของสถาบันของตน

Murgatroyd (1994) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา มากน้อยเพียงไรจากความหมายของนักวิชาการข้างต้น การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง แนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยบุคลากรและหน่วยงานต้นสังกัดที่คอยสนับสนุนให้เกิดการประเมินตนเองของสถานศึกษา และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูและบุคลากร คณะกรรมการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาได้เข้ามีส่วนร่วมมากขึ้น

2. แนวคิด หลักการและความสำคัญการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษา

เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษาติดตามตรวจสอบเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนา คุณภาพในวงจรการพัฒนาใหม่ต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการ กำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐาน กระบวนการดำเนินงาน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่า จะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุ เป้าหมาย ทั้งนี้ ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพผู้เรียน โดย บุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มี คุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องมีการประเมินคุณภาพ การศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูล ผลการดำเนินงานที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและกระบวนการบริหาร และการจัดการและนำไปเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้นำไปสู่การปรับปรุง พัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ยั่งยืนต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ในส่วนของการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา หลังจากสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และนำผลการ ประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนามาตรฐานหรือพัฒนาเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานปกติของสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารและการจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนแล้ว ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ควบคู่ไปกับการติดตามตรวจสอบกระบวนการดำเนินงานระหว่าง การปฏิบัติ และประเมินคุณภาพเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดพร้อมกันกับใช้ผลการประเมิน

เป็นฐานการยกระดับคุณภาพการศึกษา ในวงจรการพัฒนาให้คุณภาพสถานศึกษาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ ทั้งนี้ทุกสถานศึกษา ต้องพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาปกติของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการและ กระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการมีส่วนร่วมแบบร่วมแรงร่วมใจในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ของทุกคนในสถานศึกษา 2) หลักการร่วมรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ คือมี ร่องรอยสารสนเทศสำหรับอธิบายคุณภาพต่อสาธารณชนที่สามารถตรวจสอบได้ และ 3) หลักการ ประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการ ทุกขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

หลักการและกระบวนการสำคัญของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จะต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและ การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการดังต่อไปนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2545) ได้ให้หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามี 3 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคคลากรเสียหายโดย เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคคลากรทุกคน ในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาแผนและแผนปฏิบัติการที่เป้าหมายที่ชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่โปร่งใสและมีจิตสำนึกในการ พัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์และบุคคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษาโดยในการดำเนินงานจะต้องให้ ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดัน ให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของ ผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมถึงมวลกิจกรรมและภารกิจทางวิชาการและทางการ บริหารจัดการ ที่มีการวางแผนล่วงหน้า และมีการประสานสัมพันธ์กันเป็นระบบ เพื่อที่จะสร้างความ

มั่นใจที่สมเหตุสมผลว่าผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐาน การศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การออกแบบและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจะยึด หลักการต่อไปนี้

1. คุณภาพการศึกษาในบริบทของการประกันคุณภาพจะเน้นการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้บริโภครวมทั้งภายในและภายนอก คุณภาพภายใน ได้แก่ ความรู้ ความสามารถและ คุณลักษณะของผู้เรียน ที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับช่วงต่อ ในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต หรือทุกระดับชั้นเรียน คุณภาพภายนอก ได้แก่ ความพึงพอใจในเชิงเศรษฐกิจและสังคมระดับมหภาค ซึ่งหมายถึงความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่จำเป็นต่อความอยู่รอดและการสร้าง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศชาติ ในการแข่งขันทางธุรกิจการค้า ทางเทคโนโลยีระดับภูมิภาคและระดับโลก

2. การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการศึกษาทั้งระบบของ สถานศึกษาและเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุก ที่เน้นการวางแผนและเตรียมการป้องกันล่วงหน้าก่อนที่ปัญหา จะเกิดขึ้นไม่ใช่การแก้สถานการณ์เฉพาะหน้าเพื่อตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว

3. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของ หลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริง ที่สามารถตรวจสอบได้ กระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลที่เป็น วิทยาศาสตร์ หลักตรรกะ และ ความสมเหตุสมผล

4. การตรวจสอบ การวัดและประเมินผลในบริบทของการประกันคุณภาพ มีจุดประสงค์สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลย้อนกลับสำหรับการใช้ในการวางแผน เพื่อการปรับปรุงคุณภาพ อย่างต่อเนื่องมิใช่การจับผิดหรือการตัดสินให้รางวัล หรือลงโทษ

5. คุณภาพของการออกแบบ (มาตรฐานการศึกษา หลักสูตรและแผนการสอน) และ กระบวนการทำงาน (การเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร ครูและบุคลากรทางการศึกษา) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

6. การประกันคุณภาพการศึกษา เน้นความสำคัญของการสร้างความรู้ ทักษะและ ความมั่นใจ แก่บุคลากรผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการมี ส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

7. การประกันคุณภาพการศึกษา ให้ความสำคัญต่อการประสานสัมพันธ์ภายใน ระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ และการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ภาวะผู้นำและความเอาใจจริงเอาใจ (Commitment) ของผู้บริหารสถานศึกษาและ การกระจายอำนาจความรับผิดชอบที่เหมาะสม เป็นปัจจัยสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

สรุปว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลักการสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ การออกแบบและการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จะยึดหลักการร่วมพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องวางแผนพัฒนาแผนและแผนปฏิบัติการที่เป้าหมายที่ชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่โปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. แนวทางการดำเนินการไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา

อุทุมพร จามรมาน (2543) ได้เสนอแนวทางในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนทำความเข้าใจว่าประกันคุณภาพคืออะไร ทำเพื่ออะไร ทำไปทำไม และทำอย่างไร
2. ผู้บริหารประกาศนโยบาย “คุณภาพ” ของโรงเรียน
3. ผู้บริหารจัดประชุมครูและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของโรงเรียนคุณภาพของผู้เรียนและมาตรฐานการศึกษา (ทำอย่างต่อเนื่อง)
4. ผู้บริหารตั้งบุคลากร 1 คน (Q.A. Officer) รวบรวมข้อมูลตามดัชนี 53 ตัว ประมวล (วิเคราะห์) SSR รายงานสรุปเสนอผู้บริหารทุกภาคการศึกษา
5. ผู้บริหารพิจารณาผลวิเคราะห์หาทางแก้ไขจุดอ่อน/เสริมจุดแข็ง
6. ผู้บริหารประชุมหัวหน้าหมวดวิชา/หน่วยงานเพื่อจัดการพัฒนาคน
7. ดำเนินการพัฒนาคน
8. ทำซ้ำข้อ 3-7 ทุก ๆ ปี

กรมวิชาการ (2545); กระทรวงศึกษาธิการ (2546); สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2543); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้จัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกันโดยมีองค์ประกอบการทำงานตามระบบการประกันคุณภาพที่เป็นกลไกสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่จะนำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่มุ่งเน้นเรื่องการกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิตกระบวนการและปัจจัยรวมทั้งการทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการที่มุ่งการนำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้น

2.1 การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และติดตามประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียน รวมทั้งจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นลักษณะการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเอง

2.2 การนิเทศเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มุ่งเน้น

3.1 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพการศึกษา

3.2 การเตรียมโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอกกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยการทำงานที่เป็นกลไกสำคัญ 3 ขั้นตอนคือ

- 1) การควบคุมคุณภาพการศึกษา
- 2) การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 3) การประเมินคุณภาพการศึกษา

ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายของการพัฒนาที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติแล้วดำเนินการจัดการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนจะมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

4. ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546) ได้กำหนดขั้นตอนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การดำเนินการและการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเตรียมการ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยการสร้างความตระหนักพัฒนาความรู้ทักษะและการแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังเข้าใจไม่ชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายในก็คือ การบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทำงานตามปกติและเป็นงานที่ต้องทำอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระ นอกจากนั้นบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคยกับ

การเน้นคุณภาพและวิธีการทำงานที่มีการตรวจสอบ บางครั้งจึงเกิดการต่อต้าน จำเป็นต้องสร้างความตระหนักและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรเป็นอันดับแรกโดยอาจดำเนินการดังนี้

1) การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในการทำงานเป็นทีม

2) การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแก่บุคลากรโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการ ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพภายในจะเป็นภารกิจของบุคลากรในสถานศึกษาแต่ในการดำเนินงานจำเป็นจะต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานกำกับดูแลช่วยเหลือสนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงกันเป็นทีม โดยผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบที่สำคัญที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งควรดำเนินการร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมายในรูปของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน การมีคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหาร และให้บุคลากรรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานในภารกิจของตน จะทำให้ระบบการประกันคุณภาพภายในหล่อหลอมเข้ากับการทำงานตามภารกิจของบุคลากร ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และมีความเชื่อมโยงกันในการพัฒนาคุณภาพด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร ด้านกระบวนการและด้านผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดการพัฒนาครบด้านครบทุกด้าน

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุงซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันดังนี้

2.1 การวางแผน (Plan-P) เป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

2.2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D) เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้วบุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544)

1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข
2) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) กำกับติดตาม (Monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และ

4) ให้การนิเทศ

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (Check-C) การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้างผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้อง จะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลไม่กลัวการประเมินผลโดยเฉพาะการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนา ในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย หรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษาจะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act-A) เมื่อบุคลากรแต่ละคนแต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งผลให้กับคณะกรรมการที่รับผิดชอบซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้าหมวด ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป การเผยแพร่ผลการประเมิน อาจใช้วิธีจัดประชุมครูภายในสถานศึกษาจัดบอร์ดหรือจัดทำรายงานผลการประเมินฉบับย่อแจกบุคลากร ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้

3. การจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการตามแผนและมีการประเมินผลภายในเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในช่วงปลายปีการศึกษาจะต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่มได้รับทราบ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง หรือชุมชน หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ประเมินภายนอก เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา และพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอก โดยดำเนินการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินวิเคราะห์ และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา และเขียนรายงาน การรายงานผลการประเมิน และเนื้อหาสาระที่ต้องการสื่อสารควรมี 2 แบบ ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้รับข้อมูล แบบแรก เป็นการรายงานที่มีรายละเอียดครบถ้วน เน้นในเชิงวิชาการ เพื่อใช้สำหรับรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ประเมินภายนอกส่วนแบบที่สองเป็นการรายงานสรุปเพื่อเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้ปกครอง และชุมชน โดยนำเสนอในลักษณะการบรรยายใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีความยาวไม่มาก ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองรับรู้ข้อมูลของสถานศึกษาได้มากขึ้น

4. สรุปผลการประเมินของมาตรฐานแต่ละด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยในแต่ละด้านควรบอกถึงจุดเด่นเงื่อนไขที่ทำให้สำเร็จจุดที่ต้องปรับปรุง สาเหตุและแนวทางแก้ไขปรับปรุงด้วย

5. ภาคผนวก อาจมีการรายงานเกี่ยวกับวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล หากเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด คณะผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำ ควรเป็นแกนนำ หรือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสมควร ซึ่งจะทำให้สามารถสรุปผลการประเมินได้ถูกต้อง การจัดทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ไปเรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงสิ้นปีการศึกษา เพราะจะทำให้จัดทำรายงานไม่ทัน กำหนดเวลาที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

5. กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 47 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้ กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

ข้อ 2 ในกฎกระทรวงนี้ “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับ และประเภทการศึกษาโดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชน ว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ข้อ 3 ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีเพื่อให้

การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กร
ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำ
สถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 4 เมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามข้อ 3 แล้วให้
หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็น
ต่างๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่สำนักงานเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการ
ประเมินคุณภาพภายนอกให้สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและ
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบ
ดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะ ให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล
สถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้ สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ต่อไปในการดำเนินการตามวรรคสอง สำนักงานอาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจาก
สำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ
สถานศึกษาได้ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นติดตามผลการ
ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามวรรคสอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนา
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อ 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาอัน
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

6. แนวทางการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดแนวทางในการประเมิน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา ไว้ดังนี้ จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.
2561 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11ก หน้า 3 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561
กล่าวถึง “การประกันคุณภาพการศึกษา” หมายความว่า การประเมินและการติดตามตรวจสอบ
คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาโดยมีกลไกในการ
ควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและ
สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้
อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงาน
ที่กำกับดูแล โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
สถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่
ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปีให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจัดส่งรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา พร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบซึ่งรวบรวมได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสถานศึกษาแห่งนั้นให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก สมศ. ดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินและการติดตามตรวจสอบ ดังกล่าว พร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น ๆ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป สมศ. อาจจัดให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานดำเนินการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้ เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงให้สถานศึกษาในสังกัดทุกโรง เข้าใจถึงแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการรองรับการประเมินภายนอกรอบสี่ ดังนี้

1. สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

2. ในปีการศึกษา 2561 สถานศึกษาจะได้มีการนำมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการจะกำหนดประกาศใช้ ไปเทียบเคียงและจัดทำเป็น “มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา” จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และดำเนินงานตามแผนฯ ตลอดช่วงปีการศึกษา 2561 และจัดทำ SAR ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หลังสิ้นปีการศึกษา 2561

(ประมาณเดือน มี.ค.-เม.ย.62) แล้วจึงจัดส่ง SAR ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา

3. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาได้รับ SAR จากสถานศึกษาที่จะมีการสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน และจัดส่ง SAR พร้อมประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการให้มี การประเมินผลและติดตามตรวจสอบให้แก่ สมศ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

4. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาและการตัดสินระดับคุณภาพตามมาตรฐานเป็น ไปตามหลักการตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และการตรวจทานผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินในระดับเดียวกัน (Peer Review) โดยเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ คณะกรรมการประเมินต้องมีความรู้รอบด้านและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในการตัดสินเพื่อให้ระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจะไม่ใช้การให้ คะแนนตามความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่ง

5. การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องตรวจสอบและประเมินตนเองตามสภาพบริบทของสถานศึกษาที่แท้จริง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพ ผนวกกับการประเมิน เชิงปริมาณควบคู่กันไป การตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาให้ใช้เกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการ ที่ไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบในการกำหนดคะแนนประเมิน แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลการดำเนินงานหรือกระบวนการดำเนินงาน (Holistic Rubrics)

6. การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานภายในของสถานศึกษา ให้สถานศึกษา กำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเอง เพื่อตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา

7. การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เน้นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา (Evidence Based) โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมาย การประเมินเพื่อการพัฒนา ลดภาระการจัดเก็บข้อมูล และเอกสารที่ไม่จำเป็นในการประเมิน แต่ข้อมูลต้องมีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

8. คณะที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรศึกษามาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่กำหนดให้เข้าใจถ่องแท้ก่อนดำเนินการประเมินคุณภาพสถานศึกษา

ของตน หลังประเมินแล้วให้แจ้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การศึกษา สรุปลงและเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report)

9. ในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ สถานศึกษาดำเนินการ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการและเครื่องมือ ที่หลากหลายและเหมาะสม

10. ให้สถานศึกษาสรุปลงและจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่สะท้อนคุณภาพ ผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ เตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

11. โครงสร้างรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาจัดทำในสิ่งที่สถานศึกษาต้องการนำเสนอได้ สิ่งสำคัญที่สุดของรายงานการประเมิน ตนเองคือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพซึ่งหมายรวมถึง กิจกรรม/โครงการ/งานที่สถานศึกษา ดำเนินการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงหลักการ แนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษา การมีเป้าหมายหรือ รูปแบบที่ชัดเจนในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งทุกกิจกรรม/โครงการ/งาน ส่งผลถึงการพัฒนา ผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

12. ข้อควรตระหนักในการประเมินคุณภาพภายใน

12.1 ผู้ประเมินควรมีความรู้ลึกและเข้าใจบริบทของการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาทั้งในแง่ มุมของภาระงาน โครงสร้าง เทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริหารและการพัฒนา การจัดการเรียนรู้และมีประสบการณ์เพียงพอ เพื่อการช่วยชี้แนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษา ได้อย่างชัดเจน และตรงประเด็น เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

12.2 ผู้ประเมินควรวิเคราะห์ข้อถ้อยคำด้วยใจเป็นกลาง โดยพิจารณาจากข้อมูล หลักฐานที่เก็บรวบรวมจากหลาย ๆ ด้าน ทั้งข้อมูลปัจจุบัน และผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา (อาจพิจารณาย้อนหลัง 3 ปี) ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาว่าอยู่ในระดับใด

12.3 สิ่งที่มีคุณค่ามากที่สุดที่ได้รับจากการประเมินภายในของสถานศึกษา คือ การได้รับข้อชี้แนะ คำแนะนำ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่เป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้จริง ดังนั้น ผู้ประเมิน จึงควรรู้ความเคลื่อนไหวของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง การ พัฒนาการเรียนการสอน

12.4 การกำหนดระยะเวลาดำเนินการประเมินภายในของสถานศึกษานั้น ให้สถานศึกษากำหนดได้เองตามความเหมาะสม แต่ควรสอดคล้องกับสภาพและบริบทของ การดำเนินงาน เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐาน เช่น แผนพัฒนา

คุณภาพการจัดการศึกษา แผนการเรียนรู้ บันทึกหลังสอน รายงานประชุม เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า เอกสารหลักฐานต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ไม่ใช่การสร้างเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

12.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของ การสังเกตและสัมภาษณ์นั้น

ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง ต้องสร้างความรู้สึกร่วมมิตรมากกว่าการจับผิดหรือการกล่าวโทษ และ ควรพูดคุยสอบถามด้วยความสุภาพและสร้างความไว้วางใจเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะสอบถาม เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สรุปว่า แนวทางในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา หมายถึง การจัดให้มีหรือมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการ วิธีการ หลักการ ที่ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ดีขึ้น เพื่อนำไปใช้ให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

7. มาตรฐานการศึกษา สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานแนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

- 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน
- 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่ละ
มาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ
2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปราย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร
สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมี
คุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ
การจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

8. องค์ประกอบการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546) ได้กำหนดแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภท
2. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาสี่ปีของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นแผนที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของสถานศึกษาตามโครงการและปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาเป็นประจำทุกปี และส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) เป็นประจำทุกปีการศึกษา
7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยการศึกษาวិเคราะห์ผลการประเมินกำหนดประเด็นการพัฒนาสถานศึกษา
8. รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามช่วงเวลาที่กำหนด
9. นำข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) มากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2562) ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3 ได้กำหนดแนวดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง เพื่อให้สถานศึกษาเอกชนประเภทสามัญศึกษามีแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาให้เป็นที่ไปตามกฎกระทรวงฯ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและบรรลุ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชนจึงได้ศึกษาและวิเคราะห์กฎกระทรวงฯ และได้กำหนดเป็นแนวทาง การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไว้ 7 ตอน

ตอนที่ 1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกาศ ค่าเป้าหมาย

ตอนที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ตอนที่ 4 การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

ตอนที่ 5 การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา

ตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

ตอนที่ 7 การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2562) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นให้กับ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมว่าสถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานการศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา มีแนวดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดมาตรฐานของ สถานศึกษา โดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาตาม ระดับการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มาตรฐานการศึกษาตามที่กรุงเทพมหานคร ประกาศกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตาม หลักสูตร นโยบายของกรุงเทพมหานคร คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษาท้องถิ่น และชุมชน คาดหวัง โดยเน้นคุณภาพผู้เรียนคือเป้าหมาย สูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและจัดทำ ประกาศสถานศึกษา เรื่องการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบ จากกรรมการสถานศึกษาและต้องระบุเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจตรงกัน ในการพัฒนา การวัดประเมินผลและการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้อง

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้ประกาศกำหนดไว้

3. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. มีการตรวจสอบดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

5. มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้ประกาศกำหนดไว้ซึ่งต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการที่สถานศึกษาได้มีคำสั่งอย่างชัดเจน

6. จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา เป็นการนำเสนอผลการดำเนินงานในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับใด โดยใช้ข้อมูลผลการประเมินและนำผลมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนาและระบุแนวทางพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีถัดไปให้ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน

7. การพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยการนำข้อมูลจากผลการประเมินตนเองข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นของคณะกรรมการที่เป็นข้อมูลย้อนกลับไปที่สถานการศึกษาจุดเด่น จุดควรพัฒนาและแนวทางการพัฒนาของแต่ละประเด็นหรือมาตรฐาน มาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษาถัดไปให้สอดคล้องกับสภาพจริง และสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดีกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ได้กล่าวรายละเอียดการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้จัดให้มีระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่สอดคล้องกันโดยมีองค์ประกอบการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพที่เป็นกลไก สำคัญอยู่ 3 ขั้นตอน คือ

1. ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติที่จะนำ การศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่มุ่งเน้นเรื่องการกำหนดมาตรฐาน ด้านผลผลิตกระบวนการและปัจจัยรวมทั้ง การทำแผนแม่บท และแผนปฏิบัติการที่มุ่งการนำโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐาน

2. ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการ ดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้น

2.1 การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และติดตามประเมินความก้าวหน้าของ โรงเรียน รวมทั้งจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นลักษณะการ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนโดยโรงเรียนเอง

2.2 การนิเทศเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 มาตรการปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนที่มีคุณภาพไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มุ่งเน้น

3.1 การประเมินผลการพัฒนาคุณภาพในภาพรวมหรือการประเมินคุณภาพ การศึกษา

3.2 การเตรียมโรงเรียนเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มี นโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ปรับเปลี่ยนระบบประกันคุณภาพ การศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกตามแนวคิดหลักการ ว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเองการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการยืนยันระบบ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมิน คุณภาพภายนอกนั้น จะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วย รายละเอียดการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกัน คุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา

3. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

การศึกษา

6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

รายละเอียดของ การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

องค์ประกอบของ การดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน	สำนักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546)	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2562)	สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2562)	สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	จำนวนผู้ให้ข้อมูล/ ความถี่
1. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
3. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน	นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546)	กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2562)	สำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร (2562)	สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	จำนวนผู้ข้อมูล/ ความถี่
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานของสถานศึกษา	✓	✓		✓	✓	✓	5
6. ด้านการจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเอง (SAR)	✓	✓	✓	✓		✓	5
7. ด้านการพัฒนาสถานศึกษาให้มี คุณภาพอย่างต่อเนื่อง	✓	✓				✓	2
8. ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษา			✓				1
9. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา			✓				1
10. ด้านการรับการประเมินคุณภาพ ภายนอก	✓				✓		2
11. นำข้อเสนอแนะจากรายงานผลการ ประเมินตนเอง (SAR) มากำหนด แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	✓		✓				2

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพ ภายใน ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546), กรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น (2562), สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2562), สำนักทดสอบทาง การศึกษา (2554) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) พบว่ามี องค์ประกอบที่มี ความถี่สูงเป็น 6 อันดับแรก เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ได้จำนวน 6 ด้าน คือ 1. ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2. ด้านจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3. ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจั ดการศึกษาของสถานศึกษา 4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 6. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) องค์ประกอบที่เหลือ ได้นำไปจัดกลุ่มตามความสอดคล้อง โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ที่จะนำไปสู่การนิยาม องค์ประกอบของการประกันคุณภาพภายใน ดังหัวข้อที่จะกล่าวต่อไปนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา คือ สถานศึกษาประกาศใช้มาตรฐานและเป้าหมายการดำเนินงานตามมาตรฐาน การศึกษาให้ครอบคลุมทุกระดับการศึกษาที่สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของ สถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ มีการวิเคราะห์มาตรฐานและประเด็นพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน กำหนดค่า เป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานการศึกษา และประกาศค่าเป้าหมายให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดที่ต้องเกิดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการนำผลการประเมินคุณภาพที่ผ่านมา ข้อมูลสารสนเทศทั้งภายในและ ภายนอกมาใช้เป็นกรอบเพื่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งสามารถใช้เป็นฐาน ในการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้น (นาตยา พิไลธนานนท์ และคณะ, 2542; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561; สำนักทดสอบ ทางการศึกษา, 2554; เสาวนิตย์ ชัยมุสิก, 2544)

2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ สถานศึกษาต้องจัดทำแผน 2 ประเภท ดังนี้ 1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นแผนระยะกลาง 3 – 5 ปี โดยสถานศึกษาสามารถนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจั ดการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของปัจจัยภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โอกาส และ

อุปสรรคของปัจจัยภายนอกสถานศึกษาประเมินสถานภาพของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดกรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมกำหนดการ ใช้งบประมาณ ทรัพยากร 2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เป็นการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ด้วยการวิเคราะห์ทิศทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์งบประมาณรายรับ รายจ่าย จัดลำดับความสำคัญของโครงการ พร้อมกับจัดทำรายละเอียดของโครงการ กิจกรรมที่ครอบคลุมมาตรฐานของสถานศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการบริหาร และจัดการ กระบวนการจัดประสบการณ์/จัดการเรียนการสอน นโยบายและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุตามวิสัยทัศน์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และเพื่อแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงจุดอ่อนของสถานศึกษา ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบก่อนนำไปใช้จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2546; สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554; เอกกรินทร์ สีมหาศาล, 2545)

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยสถานศึกษามีระบบกลไกการบริหารและจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ไม่เป็นภาระกับครูหรือผู้เกี่ยวข้องมากเกินไป สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด บรรลุเป้าหมายระดับใด โดยสามารถใช้แนวคิด ทฤษฎีหรือผลงานวิจัยที่เน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น การบริหารเชิงระบบ (System Approach) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) การบริหารแบบมุ่งสัมฤทธิ์ (Total Quality Management) เป็นต้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบและกลไก ในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการกระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อน จุดเด่น และจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป มีกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสมดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการ

ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อไป (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเด็นที่สถานศึกษาติดตามผล ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา เช่น การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้อัตนศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้อัตนศึกษา การพัฒนาบุคลากร กระบวนการบริหารและจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ว่าดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดหรือไม่ อย่างไรก็ตามสถานศึกษาสามารถติดตามผลระหว่างดำเนินงานและเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานก็ได้ สถานศึกษาควรกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผล กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานติดตามผล วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือติดตามผล จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และรายงานผลการติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)
 การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) เป็นการนำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวบรวมข้อมูลสารสนเทศข้อมูลทั่วไปและผลการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละมาตรฐานไปจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามรูปแบบรายงานที่สถานศึกษากำหนด อาจเสนอเป็นความเรียง การบรรยายประกอบแผนภูมิ รูปภาพหรือกราฟ ฯลฯ ตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สารสำคัญของรายงานผลการประเมินตนเองแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทสรุปสำหรับผู้บริหาร และส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยแต่ละมาตรฐานนำเสนอใน 3 ประเด็น คือ 1) คุณภาพในแต่ละมาตรฐานอยู่ในระดับใด 2) มีหลักฐานในการอ้างอิงผลการประเมินตามประเด็นพิจารณาของแต่ละมาตรฐานอย่างไร 3) สถานศึกษาจะมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไร สถานศึกษาอาจแนบภาคผนวกที่นำเสนอหลักฐานข้อมูลสำคัญหรือเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสม นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อ

สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป
(สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การ
ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 สรุปองค์ประกอบและแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ	แนวทางการดำเนินการ
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	1. ประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 2. แต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา โดยการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐาน จุดเน้น บริบท วิสัยทัศน์ ความต้องการ ของสถานศึกษา 3. กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน 4. ร่วมกันตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นชอบค่า เป้าหมายแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5. การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาและกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาสถานศึกษา 6. การประกาศค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษา ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบ 7. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลการ ประเมินมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจั ตการศึกษาของสถานศึกษา	1. ประชุมคณะทำงาน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค และความต้องการจำเป็น เพื่อวาง แผนการดำเนินงาน

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการดำเนินการ
	<p>2. ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p> <p>3. แต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/กลยุทธ์การพัฒนา ของสถานศึกษา</p> <p>4. ร่วมกันตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ความเป็นไปได้และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กรอบกลยุทธ์/ กลยุทธ์การพัฒนาของสถานศึกษา</p> <p>5. มีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน</p> <p>6. นำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบก่อนนำไปปฏิบัติงาน</p> <p>7. นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา นักเรียน และบุคลากร</p>
<p>3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. การประชุมชี้แจงเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามแผนก่อนที่จะมีการมอบหมายงานให้รับผิดชอบไปปฏิบัติอย่างชัดเจน</p> <p>2. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนโดยมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน</p> <p>3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดในแผน</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการดำเนินการ
	<p>4. การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>5. การร่วมกันพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระหว่างดำเนินการและสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>6. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย</p> <p>7. การรายงานและสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผนและนำมาสรุปรายงานประจำปี</p> <p>8. การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา</p>	<p>1. การประชุม ชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2. แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน</p> <p>3. ดำเนินการวางแผน ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>4. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน</p> <p>5. การตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการดำเนินการ
	<p>6. การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัดและมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p> <p>7. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด</p> <p>8. การกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในอนาคตไว้อย่างชัดเจน</p>
<p>5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา</p>	<p>1. ประชุม / อบรมพัฒนาความรู้ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา</p> <p>2. แต่งตั้งคณะกรรมการ โดยกำหนดหน้าที่ให้ชัดเจนเพื่อติดตามประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้าม กลุ่มงาน</p> <p>3. ประเมิน ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี</p> <p>4. นำผลการประเมินที่ได้มาสรุปรวมและจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง</p> <p>5. สร้างเจตคติที่ดีให้กับทุกคนต่อการประเมินคุณภาพภายในและเป็นหนึ่งในวิถีการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย</p> <p>6. มีการนำข้อมูลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานต่อไป</p> <p>7. รายงานการติดตามผลการดำเนินการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แนวทางการดำเนินการ
<p>6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุม วางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) โดยแต่งตั้งบุคคลผู้รับผิดชอบเป็นผู้นำ ในการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2. สถานศึกษาแต่งตั้งมอบหมายบุคลากรทุกคนเป็นคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษา 3. ร่วมกันรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ ข้อมูลทั่วไปเพื่อวิเคราะห์และแปลผล เขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาทั้งในจุดเด่น จุดควรพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4. ร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ว่าสถานศึกษารายงานได้ครบทุกประเด็นหรือไม่ 5. พิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา(SAR) ในประเด็นที่นำเสนอในรายงานได้ยังไม่ครอบคลุมการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 6. สถานศึกษามีการเสนอรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ 7. สถานศึกษามีการเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน 8. ใช้ข้อมูลผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ทั้งจุดเด่น จุดควรพัฒนา โอกาส และข้อจำกัด ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานในปีต่อไป

จากตาราง 2 การสรุปองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพ ภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ 1. ด้านกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา 7 ตัวบ่งชี้ 2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา 7 ตัวบ่งชี้ 3. ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 8 ตัวบ่งชี้ 4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ตัวบ่งชี้ 5. ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 7 ตัวบ่งชี้ 6. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) 8 ตัวบ่งชี้

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพ ของเดมมิ่ง (PDCA)

หลักการของวงจรคุณภาพ (PDCA)

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพ (PDAC) ตามแนวคิดของเดมมิ่ง ปัจจุบันจัดเป็น กระบวนการสากล ที่ทุกคนทราบกันดี และถือเป็นเครื่องมือการบริหารที่จัดเป็นแกนร่วมของการ บริหารที่หลากหลายบนพื้นฐานเดียวกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของ เดมมิ่งและนักการศึกษาทั้ง ในประเทศและต่างประเทศที่ได้กล่าวถึงวงจรคุณภาพ (PDCA) ไว้ ดังนี้

Deming (2004) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการ ต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้นโดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือการวางแผน (P) การปฏิบัติตามแผน (D) การ ตรวจสอบ (C) และการปรับปรุงแก้ไข (A) ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือ ทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติ ไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้วแม้ว่าวงจร คุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาและ ขั้นตอนการทำงานหรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่ เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยน ไปตามเป้าหมายที่วางไว้

สำนักทดสอบทางการศึกษา(2563) ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงดังกล่าว จะเห็นว่าเป็นการวางระบบการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน (วงจร PDCA) 4 ขั้นตอน

1. การวางแผน (P - Plan) เป็นการคิดเตรียมการเอาไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายแนวทางการดำเนินงานผู้รับผิดชอบระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุผลงานในส่วนนี้ของสถาบันการศึกษาคือแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาหรือแผนปฏิบัติราชการของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแผนงานงานโครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ
2. การปฏิบัติตามแผน (D - Do) เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือผู้เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้เป็นไปตามลักษณะของงานห้วงเวลาและมีความรับผิดชอบของงานแต่ละส่วนโดยผู้บริหารอาจจะต้องนิเทศกำกับติดตามหากพบปัญหาอุปสรรคอะไรก็คอยแนะนำช่วยเหลือให้งานทั้งปวงได้เป็นไปตามที่ตั้งความหวังไว้
3. การตรวจสอบประเมินผล (C - Check) เป็นการประมาณค่าการดำเนินงานว่าเด่นด้อยดีไม่ดีมากน้อยแค่ไหนโดยเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังเอาไว้กับสิ่งที่ทำได้จริงถ้าสิ่งที่ทำได้จริงมากกว่าสิ่งที่คาดหวังไว้ก็แสดงว่าดีประสบผลสำเร็จแต่ถ้าสิ่งที่ทำได้จริงน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ก็แสดงว่าไม่ดีต้องปรับปรุงแก้ไขการประเมินในขั้นตอนนี้มุ่งที่จะได้ทราบสภาพการดำเนินงานจริงว่าเป็นไปแค่ไหนผลการประเมินจึงมุ่งเพื่อพัฒนางานมากกว่าการจับผิดผู้ปฏิบัติ
4. การปรับปรุงงาน (A - Act) เป็นการนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อพัฒนางาน กล่าวคือถ้าผลการปฏิบัติในห้วงเวลาที่ผ่านมายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายต้องแสวงหาวิธีดำเนินการให้เหมาะสมกว่าเดิมแต่ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายแล้วการดำเนินงานต่อไปจะได้เปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อเป็นการท้าทายการดำเนินงานของบุคลากรและเป็นการสร้างหลักประกันว่าการดำเนินงานในองค์กรมีการพัฒนาขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารงานในการดำเนินงานของสถานศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่ทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

1. ขั้นการวางแผน (Plan) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้ทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครองกรมการสถานศึกษาและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของสถานศึกษาก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์

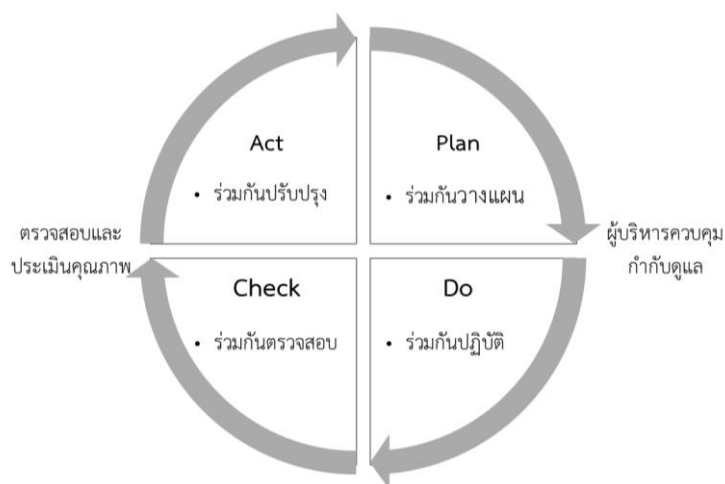
หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปีโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนามและรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุนควบคุมกำกับดูแลให้คำปรึกษาแนะนำและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งในบางแผนงานโครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเองถ้าเป็นแผนงานโครงการเกี่ยวกับด้านบริหารและด้านบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการได้ดำเนินกิจกรรมตามแผน แล้วให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการและสิ้นสุดโครงการ หรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่กิจกรรมโครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และผู้รับผิดชอบ การกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมิน การดำเนินการประเมินการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเอง โดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้วผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพในปีการศึกษาต่อไป หรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานโครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จต่อไป

พหุ ประถมศึกษา

ภาพประกอบ 3 แสดงกระบวนการบริหารงานในการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยวงจรการบริหารคุณภาพ PDCA

สรุปว่า การบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นการทำงานที่เป็นระบบมีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไข เป็นวงจรต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่า และในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้นำแนวคิดการบริหารอย่างมีคุณภาพมาประสมประสานและเลือกสรรกระบวนการขั้นตอน วิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติ และเหมาะสมกับสถานศึกษา ตลอดจนสภาพและความต้องการของสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำหลักการบริหารงานอย่างมีคุณภาพในการประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง เพื่อดำเนินการกับกระบวนการประกันคุณภาพภายในมากำหนดเป็นขอบข่ายและขั้นตอนการประกันคุณภาพภายใน ตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan-P) เป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ
2. การปฏิบัติตามแผน (Do-D) เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้วบุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนและสถานศึกษาเป็นสำคัญ
3. การตรวจสอบประเมินผล (Check-C) การประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการทำงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

4. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (Act-A) เมื่อบุคลากรแต่ละคน แต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้ากลุ่มสาระ ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป

บริบทด้านการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตั้งอยู่ที่เลขที่ 85 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

- เว็บไซต์ <https://mkarea1.go.th/#main>

ประวัติหน่วยงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกิดจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2542 และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 กำหนดให้การบริหารและการจัดการขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดย คำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่น และให้มี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อทำหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

โดยสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเป็นหน่วยงานที่อยู่ใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้น พื้นฐาน ที่เกิดขึ้นตามที่กระทรวง ศึกษาธิการประกาศ กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2556 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่ การศึกษาและกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ.2550 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2550 และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ปรับปรุงแก้ไขการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาและกำหนด เขตพื้นที่การศึกษาเพิ่มเติม พ.ศ. 2551 เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2551 อาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ตลอดจนประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่ ประถมศึกษา ทั้งนี้ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้ถูกประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วยท้องที่ อำเภอเมือง

มหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย และอำเภอบรบือ โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 85 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอมือ มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ปัจจุบัน นายสมศักดิ์ ภูมิทอง ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีบุคลากรในสังกัด จำนวน 79 คน

ภารกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นหน่วยงานที่เกิดขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และมาตรา 34 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2560 และตามคำแนะนำของ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมติคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการประชุม ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงออกประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

“สำนักงานเขต” หมายความว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

ข้อ 5 ให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตาม อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้ สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และ หน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขต พื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่ การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานศึกษา ประชารัฐ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์ (VISION)

“ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ มีความรู้ มีสมรรถนะที่จำเป็น มีความสุข มีเป้าหมาย และสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ (MISSION)

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21

2. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ

3. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

5. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพผลเหมาะสมกับบริบท

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้ สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย
2. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นศตวรรษ ที่ 21
3. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ได้รับการดูแล ความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น 2.5 การค้ามนุษย์การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรม ไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำและรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัด สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันทต่อการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู
6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และ เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบบริหารจัดการที่ได้ มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

จุดเน้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการดำเนินการกำหนดเพื่อ ให้ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ ประเทศ จึงมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนา “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านโอกาส ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการต่อยอดพัฒนา

การศึกษา ชั้นพื้นฐาน ให้เป็น “วิถีนาคต วิถีคุณภาพ” จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านประสิทธิภาพ

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาล
2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูล มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วม ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม
4. ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์ เฉพาะโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
5. เพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal)

ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ข้าราชการครูและบุคลากรในสังกัด 1,405 คน
  - ผู้บริหาร 159 คน
  - ครูผู้สอน 1,246 คน
2. ข้าราชการครูและบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 93 คน
  - ผู้บริหาร 4 คน
  - บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่ 89 คน

ข้อมูลจำนวนสถานศึกษา

ข้อมูลสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 188 แห่ง

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน
เล็ก (นักเรียน น้อยกว่า 119 คน)	148
กลาง (นักเรียน 120 - 719 คน)	43
ใหญ่ (นักเรียน 720 - 1,679 คน)	3
ใหญ่พิเศษ (นักเรียน 1,680 คน ขึ้นไป)	1

สถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (IQA AWAD) ปีการศึกษา 2566 ตามประกาศรายชื่อสถานศึกษารางวัล IQA AWARD ประจำปีการศึกษา 2566 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาขนาดเล็ก	รางวัล
1. โรงเรียนบ้านดอนก่อ	ยอดเยี่ยม
2. โรงเรียนบ้านหนองข่าหนองคูโปโล	ดีเด่น
3. โรงเรียนบ้านนาทกเขียน	ดีเด่น
4. โรงเรียนบ้านมะกอก (มะกอกวิทยาลัย)	ดีเด่น
สถานศึกษาขนาดกลาง	
1. โรงเรียนบ้านหันเชียงเหียน	ยอดเยี่ยม
2. โรงเรียนชุมชนบ้านลาด	ดีเด่น
3. โรงเรียนบ้านน้ำใส่ม่วงวิทยา	ดีเด่น
4. โรงเรียนบ้านท่าสองคอน	ดีเด่น
5. โรงเรียนบ้านนาดีศรีสุข	ชมเชย
สถานศึกษาขนาดใหญ่	
โรงเรียนหลักมหาสารคาม	ยอดเยี่ยม
สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	
โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม	ยอดเยี่ยม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นวลฉวี ทานุกรม (2558) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศรองลงมา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน 3. สภาพปัญหาและแนวทางการ

พัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 สภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษากำหนดอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับ มาตรฐาน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาไม่ได้กำหนดเกณฑ์คุณภาพ ความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพการศึกษา คอมพิวเตอร์ในสถานศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมี ความล่าช้า ซึ่งเป็นอุปสรรคด้านการติดสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษา ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดด้านการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามีผลการตรวจสอบไม่ตรงกับความเป็นจริงด้านการ จัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษา แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน พบว่าด้านการกำหนด มาตรฐานการศึกษาควรกำหนดบทบาทหน้าที่แก่ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมการประกัน คุณภาพในสถานศึกษาให้ชัดเจน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสถานศึกษาควรกำหนด เกณฑ์หรือเป้าหมายความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อความเป็น เอกภาพ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บ ข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในแต่ละโครงการ/กิจกรรมให้ชัดเจน ด้านการ จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและครู ด้านการปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการประเมิน คุณภาพภายในของสถานศึกษาและให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำแบบทดสอบออกประเมินนักเรียนทุก ระดับชั้นอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดทำรายงานประจำปี และด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรนำผลการประเมินคุณภาพภายในและผลการประเมิน คุณภาพภายนอกมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อปรับปรุง แก้ไขและหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในปีการศึกษาต่อไป

พิทักษ์ ดวงอาสงค์ (2558) ได้ศึกษาสภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมี ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการมี ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 2 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 327 คน จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบ่งตามขนาดโรงเรียน ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่า อยู่ในระดับน้อยทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านการประเมิน คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) สภาพความต้องการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยสรุปแนวทางการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ การร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงานตามแผนการ ร่วมติดตามตรวจสอบประเมินผล และการร่วมนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพภายในเป็นการดำเนินงานตามปกติของบุคลากรทุกฝ่ายที่จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มีคุณภาพ โดยนำวงจรคุณภาพของเดมมิง (PDCA) มาใช้

รัตนา ชื่อสัตย์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องรองลงมาคือการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่พึงประสงค์ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุป ได้ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายใน
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สุพัก พวงขจร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เหมาะสมประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร
- 2) การกำหนดรายละเอียดของตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน
- 3) การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) การจัดการความเสี่ยง
- 5) การวัดและติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การใช้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
- 7) การรักษาปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 8) การให้รางวัลตอบแทนผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า

โครงสร้างขององค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความชัดเจน ความง่ายต่อการนำไปใช้อยู่ใน ระดับมากที่สุด และผลการประเมินสถานศึกษาตามรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และกลุ่มสถานศึกษาที่มีผลการประเมินภายนอกไม่ผ่านการประเมินมีคุณภาพในการดำเนินงานตามโครงการรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผลการประเมินตามผลสะท้อนคุณภาพด้านผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวมระดับมาก

กานต์สินี วาดวงค์ (2560) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการศึกษาพบว่า 1. องค์ประกอบการประกันคุณภาพภายใน มีจำนวน 8 องค์ประกอบ และ 32 ตัวชี้วัดดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2. สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ได้แก่ 1) กำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ประกอบด้วย 1.1) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและ 1.2) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 2) กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 2.1) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.2) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2.3) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 2.4) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.5) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 2.6) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2561) ได้ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 โดยผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

โดยภาพรวมมีการดำเนินการในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ประเด็นที่มีการดำเนินงานแต่ละด้านมีดังนี้ (1) ด้านการเตรียมการ คือ ผู้บริหารกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน (2) ด้านการดำเนินการ คือ ผู้บริหารจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ (3) ด้านการรายงาน คือ สถานศึกษามีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน ส่วนแนวทางการดำเนินการเพื่อยกระดับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ควรวางแผนประชุมกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน ติดตามตรวจสอบประเมินผลชิ้นงานจากแฟ้มเอกสารการประกันคุณภาพควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงาน การประกันคุณภาพควรมีการนำกระบวนการ PDCA เข้ามาในการดำเนินงาน โดยให้มีการจัดทำปฏิทินในการตรวจสอบวางแผนการดำเนินงาน

วิชรินทร์ ภูมิภาค (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 2) พัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 2 ระยะ ระยะที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในจากโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่ผ่านการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสามโรงเรียนจำนวน 29 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 58 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ ระยะที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) พบว่า สภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางที่

เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ประกอบด้วย 1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ 2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา 6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 7. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพโดยพิจารณาจากรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และตามคำแนะนำของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ณัฐพล จันทร์พล (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 2) พัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 205 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบ จำนวน 3 แห่ง และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง จำนวน 5 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ และแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย 8 องค์กรประกอบ ได้เกิดแนวทางดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ การกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการติดตามตรวจสอบประกันคุณภาพภายใน ผล การประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความ เป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ชนพล วงศ์ฉลาด (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุรินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดย ประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูจำนวน 339 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูโรงเรียนต้นแบบ พบว่า 1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการ เรียนรู้เชิงวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 องค์กรประกอบ 39 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดย ประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า แนวทางมีความเหมาะสม และมีความ เป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

นิตยา กัลยาณี (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 2) เพื่อ

ออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 210 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางของ Krejcie และ Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อตอบแบบสอบถาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (IQA AWARD) จำนวน 3 แห่ง เพื่อให้แนวทางและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางจำนวน 5 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพบว่า การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report :SAR) ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามแนวทางองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้ 29 แนวทาง ดังนี้ 1) ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง(Self Assessment Report : SAR) ได้ 5 แนวทาง 2) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ได้ 6 แนวทาง 3) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ได้ 5 แนวทาง 4) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ได้ 4 แนวทาง 5) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้ 4 แนวทาง 6) ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้ 5 แนวทางและได้รับผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Wood (2005) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนผลการศึกษพบว่า กระบวนการดำเนินการกับการพัฒนาโรงเรียนซึ่งให้สิทธิในการดำเนินงานกับคณะครู เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสถานศึกษา สร้างความมั่นใจในการประกันคุณภาพภายนอกจากกลุ่มนักศึกษามีอาชีพที่น่าเชื่อถือ ที่มีค่านิยมและวัฒนธรรม การดำเนินงานที่เหมือนกัน การสร้างความเชื่อมั่นด้านกระบวนการประกันคุณภาพภายนอกที่มีความต่อเนื่อง ด้านการดำเนินงานกำหนดความรู้สึกความเป็นเจ้าของระหว่างผู้ร่วมศึกษาการยอมรับความคิดเห็นและความเชื่อที่จำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Hendrix (2005) ได้ศึกษาโครงการประกันคุณภาพการศึกษาและหลักสูตรการรักษาผ่านระบบเครือข่ายระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์: การศึกษาเคลฟาย เพื่อตัดสินลักษณะของตัวชี้วัดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อตัดสินตัวชี้วัดของการปฏิบัติที่ดีสำหรับโครงการและหลักสูตรการรักษาและคุณภาพ หรือผลของตัวชี้วัดหลักสูตรและโครงการรักษาที่เคยชินจากกลุ่มคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน การปฏิบัติที่ดีของตัวชี้วัดเหล่านี้และคุณภาพของตัวชี้วัด ถูกเปรียบเทียบกับงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนและการศึกษา การรักษาแบบตัวต่อตัว สภาพแวดล้อม การปฏิบัติด้านการเรียนรู้ สู่การตัดสินตัวชี้วัดเฉพาะในการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เหล่านี้ ขั้นตอนการศึกษา ปัจจัยนำเข้า คือ การมุ่งใจคณะกรรมการขั้นพื้นฐานที่มีความชำนาญ ใช้เทคนิคเคลฟายกำหนดการคัดเลือกผู้ชำนาญและเกณฑ์ที่เป็นตัวแทนของวิธีการ ปฏิบัติที่ดีและคุณภาพหรือผลของตัวชี้วัดสำหรับโครงการ และการรักษาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ผ่านการหมุนเวียน 3 ครั้ง ค่าสถิติสำหรับแต่ละตัวชี้วัดสรุปโดยการจัดตำแหน่งและการวิเคราะห์ข้อค้นพบ คือ มีตัวชี้วัด 108 ตัว ที่เป็นตัวแทนของวิธีการปฏิบัติที่ดี และคุณภาพหรือผลของตัวชี้วัดสำหรับโครงการและหลักสูตรการรักษาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

Langbell (2006) ได้ศึกษาการพัฒนา นโยบายความร่วมมือด้านการประกันคุณภาพสำหรับโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนรัฐบาล การศึกษาครั้งนี้ให้ความสำคัญระหว่างสถาบันทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของรัฐบาลและเอกชนในบริติสโคลัมเบีย วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การแสดงข้อมูลสถานที่ที่เหมาะสม การลดปัญหาและอุปสรรคในการรับการประเมิน โดยสถาบันของรัฐสำหรับการเรียนการสอนแบบไม่นับหน่วยกิต โดยสถาบันระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของเอกชน สิ่งสำคัญ คือ การแสดงข้อมูลด้านการประกันคุณภาพในการสนับสนุนหลักสูตรการเรียนการสอนของเอกชน การศึกษาครั้งนี้ได้นำกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อช่วยเหลือในการเตรียมการประกันคุณภาพ เพื่อใช้ในการให้รายละเอียดในการพัฒนานโยบายของระบบการถ่ายทอดข้อมูลของบริติสโคลัมเบีย การศึกษาค้นคว้า

ได้จัดอันดับความสำคัญของการประกันคุณภาพ รวบรวมคำแนะนำจากการประชุมเชิงปฏิบัติการของสถาบันบริติชโคลัมเบียและสำรวจข้อมูลย้อนกลับจากผู้เข้าร่วมศึกษาค้นคว้าโดยผู้มีประสบการณ์

Cele (2008) ได้ศึกษาการบริหารจัดการการดำเนินงานประกันคุณภาพ: การบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาในกวางซูเนนทัล ผลการศึกษาพบว่าวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า คือ เพื่อศึกษาการบริหารงานและประสบการณ์ของผู้บริหารและนักการศึกษาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่กวางซูเนนทัล โดยมุ่งเน้นไปที่การบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพที่มีอยู่ในปัจจุบัน การศึกษาครั้งนี้ ได้ออกแบบการสำรวจเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงพรรณนา ข้อมูลได้รวบรวมในปี 2007 โดยการเยี่ยมโรงเรียนและการดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารและนักการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มกลุ่มที่ 1 มีความเห็นสอดคล้องกับการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียน ในขณะที่อีกกลุ่มไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีความแตกต่างกัน ผู้ที่เห็นด้วยกับการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพโรงเรียนจะเห็นประโยชน์มาก หากมีการแนะนำอัตราความก้าวหน้าของนักการศึกษา นักการศึกษาต้องการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพมากกว่าระบบที่ไม่มีคุณภาพชัดเจน พวกเขาจึงเสนอแนะว่าการบูรณาการระบบจัดการคุณภาพโรงเรียนไม่ควรเกี่ยวข้องกับคำตอบแทนของนักการศึกษา ซึ่งอาจจะทำลายความน่าเชื่อถือของการบูรณาการระบบการจัดการคุณภาพการศึกษา

Law (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์ของงานวิจัยล่าสุดในคุณภาพของการศึกษา หลังมัธยมศึกษาเป็นศูนย์กลางของประสบการณ์การเรียนรู้ คือ การตั้งกล่าวมุ่งเน้นไปที่วิธีการปฏิบัติที่มีคุณภาพ (QA) การประกันสามารถปรับปรุงแนวทางในการจัดการกับปัญหาด้านคุณภาพในมุมมองของการประเมินประสิทธิภาพของการเรียนการสอนของนักเรียน ประสบการณ์โปรแกรมนักเรียน ประสบการณ์รวม ความพึงพอใจของนักเรียน และคุณภาพการให้บริการ และบางส่วนของปริมาณเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนาสำหรับการวัดสร้างนั้น ผลการวิจัย จากการสำรวจนักเรียนใช้สินค้าคงเหลือรายงานตนเอง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือที่ยอมรับความถูกต้องและอำนาจวินิจฉัยมีศักยภาพ ที่จะเปลี่ยนทั้งภายนอกและภายในที่มีคุณภาพ กลไกการตรวจสอบในขณะนี้ การปฏิบัติในการศึกษาหลังมัธยมศึกษาและช่วยเปลี่ยนโฟกัสของกิจกรรมมากขึ้น ในการควบคุมคุณภาพครั้งที่เขาดูการเพิ่มประสิทธิภาพ

Pan (2010) ได้ศึกษาการใช้ระบบผลคะแนนระดับคุณภาพในการประกันคุณภาพ และการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้ทำการศึกษาในประเทศจีน พบว่าประสิทธิภาพของระบบผลคะแนนระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลปักกิ่ง (Beijing Kindergarten Quality Rating System (BKORS) และระบบผลคะแนนระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลที่ใช้ภาษาจีน (Chinese Kindergarten Environment Quality Rating System (CKERS) โดย ดำเนินการทดสอบในกลุ่มนักเรียน 3 ประเภทคือกลุ่มสาธิต 5 กลุ่ม , กลุ่ม R1C1 5 กลุ่มและกลุ่ม R2C2 อีก 4 กลุ่มพบว่า

ระบบ CKERS ใช้ไม่ได้ผลดีกับนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มและระบบ BKQRS ไม่สามารถวัดระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามที่คาดหวัง สรุปว่า ระบบผลคะแนนระดับคุณภาพของโรงเรียนอนุบาลแต่ละแห่งไม่สามารถใช้ได้ผลกับโรงเรียนอนุบาลแห่งอื่น ๆ

Wong and Li (2010) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพในโรงเรียนอนุบาลของฮ่องกงและได้พบกลไกใหม่ของการประกันคุณภาพ การตรวจสอบ (QAI) ในปี 2000 ทั้งนี้เพื่อที่จะบังคับสอบและปรับปรุงโรงเรียนในภาคของการศึกษาปฐมวัย พบว่า การประกันคุณภาพ การตรวจสอบหรือ QAI ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) โรงเรียนประเมินผลการตรวจสอบภายนอก 2) รายงานผลการตรวจสอบให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของการประเมินตนเอง และ 3) การตรวจสอบปฏิสัมพันธ์กับภายนอกการศึกษา ได้วิเคราะห์รายงาน QAI ทั้งหมด 80 รายงานที่ออกโดยรัฐบาลและทำการสัมภาษณ์ครูใหญ่และครูโรงเรียนอนุบาลที่ได้รับการจัดอันดับดีเยี่ยม ดีและความพึงพอใจในการเรียนรู้และประสิทธิภาพการสอนใน QAI จากการวิเคราะห์พบว่า 1) การประเมินตนเองมีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนการปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับจำนวนของปัญหาที่พบใน QAI, 2) โรงเรียนอนุบาลทั้งหมดรายงานความท้าทาย 4 ประเภท คือ ความไม่แน่นอนอนุเคราะห์ภาระงาน และภาระทางจิตใจ และ 3) QAI เป็นกระบวนการที่อำนวยความสะดวกและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง ในการประเมินตนเองของโรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติตามนโยบายด้วย ทั้งนี้ควรคำนึงถึงว่ากลไกการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ควรรักษาความสมดุลระหว่างการประเมินภายนอกและภายในและการทำงานที่มีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจและมีการปรับปรุงพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

Lillis (2012) ได้ทำการศึกษาระบบประเมินประสิทธิภาพของโครงการประกันคุณภาพภายในเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถาบัน จากการศึกษาสถาบันอุดมศึกษา ทฤษฎีที่สำคัญในระบบการประกันคุณภาพของพวกเขาซึ่งหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีอยู่เพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นความมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้วิธีการสำหรับการกำหนดประสิทธิภาพยังด้อยพัฒนาการศึกษาด้วยตนเองหรือเป็นคู่เป็นรูปแบบที่แพร่หลายสำหรับการประกันคุณภาพการเรียนการสอน การวิจัยและการจัดกิจกรรมของสถาบันอุดมศึกษาได้อธิบายวิธีการหลักสูตรการประเมินผลทางสังคมให้สามารถใช้ในการกำหนดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อที่จะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพของสถาบันผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบถึง ความหมาย ความสำคัญและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ทำให้ผู้วิจัยสามารถวางแผนการดำเนินงานวิจัย เพื่อออกแบบ สร้าง และประเมินแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในได้ต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกล่าวได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ กระบวนการที่มีความสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการดำเนินงานต้องครอบคลุมหลายด้าน ทั้ง การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผน การประเมินคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการจัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เช่น ขาดการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน การไม่มีการติดตามผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ การขาดการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงปัญหาด้านทรัพยากรและเทคโนโลยีที่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานของกระทรวงการศึกษา รวมถึงการพัฒนากระบวนการและสารสนเทศที่สามารถจัดเก็บข้อมูลและการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้กระบวนการตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้สามารถติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในสถานศึกษาคืออีกหนึ่งปัจจัยสำคัญ การให้ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการประเมินและปรับปรุงการดำเนินงาน จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาและรักษามาตรฐานการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

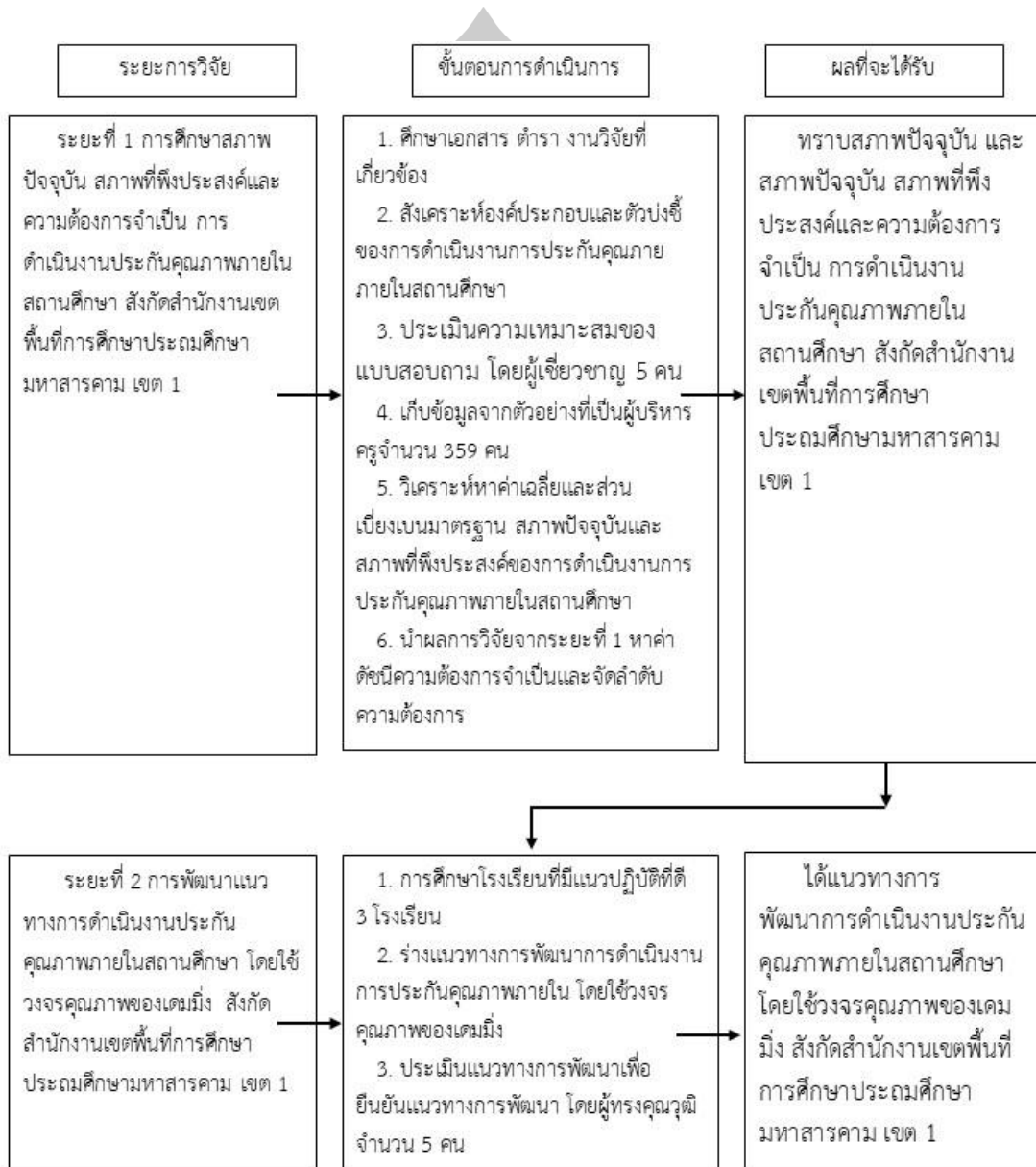
การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

ระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่จะได้ แสดงโดยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนดำเนินการและผลที่ได้

**ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น การดำเนินงาน
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 1**

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 โดย
การนำเอาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดย
เริ่มจากการศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์งาน
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต
1 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 159 คน ครู จำนวน 1,246 คน
รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,405 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 359 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้
ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ
(Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่ม จากนั้นกำหนดสัดส่วน
ตามจำนวนประชากร ผู้บริหาร ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง
เป็น ผู้บริหาร 47 คน และ ครู ผู้วิจัยใช้กำหนดโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 25 ของประชากร ได้กลุ่ม
ตัวอย่างเป็น ครู 312 คน ดังตาราง 3

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหาร และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1

ขนาด โรงเรียน	จำนวน สถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ใหญ่พิเศษ	1	5	99	104	2	25	27
ใหญ่	3	11	162	173	3	40	43
กลาง	43	43	609	652	12	153	165
เล็ก	148	99	376	475	30	94	124
รวม	188	159	1,246	1,405	47	312	359

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพภายใน 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แบบสอบถามในตอนี่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท์ (Likert' Rating Scale) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 โดยกำหนดเกณฑ์เป็นระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 มีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่ พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.2.2 ศึกษาเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากหนังสือการ วิจัยเบื้องต้นของ และศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดรูปแบบและขอบเขต ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.3 นำจุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายในมาร่างเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

2.2.4 นิยามศัพท์เฉพาะ แล้วกำหนดโครงสร้างของการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

2.2.5 กำหนดรูปแบบข้อคำถาม ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.2.6 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วตรวจสอบความถูกต้อง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ ความสมบูรณ์ ความถูกต้องด้านภาษาที่ใช้ในเนื้อหา สถิติในการวัด และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objectives Congruent: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหามากกว่า 0.8 ขึ้นไป ซึ่งได้จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังนี้

1. เป็นบุคคลที่มีความรู้ในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
2. เป็นบุคคลที่มีความรู้ในด้านการวิจัยและวัดผลประเมินผล
3. เป็นบุคคลที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา

โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ดังรายชื่อ ต่อไปนี้

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ อาจารย์สิริ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) ดร.เพ็ญพักตร์ ภูมมาลา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองคูขาด วุฒิการศึกษา ปริญญาตรีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 4) ดร.ปิยะนารถ สารวงค์ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านสารภีและสาขาหนองผักแว่น วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 5) ดร.กิตติพงษ์ โพธิ์มาตย์ ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลสาธิตเทศบาลพนา (เทศบาล 2) วุฒิการศึกษา ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษา ตรวจสอบคุณภาพและ ความถูกต้องเหมาะสมและ ทาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) เท่ากับ 0.8 – 1.0

2.2.7 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีความ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยงของเครื่องมือและหาคุณภาพ แบบสอบถาม

2.2.9 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อย่างง่ายของเพียร์สัน โดยดูจากค่าความสัมพันธ์จากคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item total Correlation) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปขึ้นไป ซึ่งประเมินค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามที่พึงประสงค์

2.2.10 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งใช้เกณฑ์ 0.80 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าเท่ากับ 0.92 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่า เท่ากับ 0.98

2.2.11 นำแบบสอบถามจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อขออนุญาตและ อำนาจความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3.2 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จัดส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง และติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถาม 359 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (SPSS) ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ร้อยละ (Percentage, %)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D)

5.1.4 การวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นใช้วิธีจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index : PNI Modified

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation

5.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

พหุ ประถมศึกษา

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 โดยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ในการประกันคุณภาพภายใน โดยการนำข้อมูลที่ได้มาร่างแนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 และประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) โดยมีเกณฑ์การเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาด้านระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (IQA AWARD) ปีการศึกษา 2566 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาดังนี้

1.1.1 โรงเรียนบ้านดอนก่อ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1.1.2 โรงเรียนบ้านหันเชียงเหียน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.1.3 โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1.2.1 เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.2 เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป

1.2.3 เป็นบุคคลที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา
ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งหมด 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างในการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบ การประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

แนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์ครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

แนวทางการดำเนินงานตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแนะนำ

4. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบแบบสอบถามในระยะที่ 2

5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์ฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรกิจกรรมของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะและประเด็นที่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินแนวทาง ฯ นำมาเป็นกรอบในการสร้างแบบประเมิน
  2. ผู้วิจัยร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
  3. ผู้วิจัยนำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
  4. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจแบบสอบถามในระยะที่ 2
  5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนดำเนินการจัดพิมพ์ฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
    - 3.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ถึงโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
    - 3.2 ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในด้วยตนเอง
    - 3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1
  4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
    - 4.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์สรุปผลนำเสนอผลการศึกษาโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)
    - 4.2 ผู้วิจัยนำข้อมูลดังกล่าวมาสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การร่างแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

4.3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรกิจภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 โดยการตรวจให้คะแนนแบบประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิโดย จำนวน 5 คน โดยมี คุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

4.3.1 เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

4.3.2 เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา 5 ปี ขึ้นไป

4.3.4 เป็นบุคคลที่จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งหมด 5 คน มีดังนี้

1) นางหอมสิน อุปแสน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงาน นิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2) นางสุภัชรา โตแย้มบุญฤทธิ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงาน นิเทศติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

3) ดร. วิทยาธร พันธุ์สอาด ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโสกภารา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

4) ดร. เพ็ญพัทธ์ ภูมมาลา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองคูขาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

5) นายภควัต กองชา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปากงูหนานาเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบข้อมูล

5.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและความมุ่งหมาย เพื่อหาความเที่ยงตรงของข้อคำถาม IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก
 $\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวม
N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 $\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
 $\sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนรวม

5.2 สถิติพื้นฐาน

5.2.1 ร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$P = \frac{f}{N}$$

เมื่อ	P	แทน ร้อยละ
	f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	X	แทน ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$S.D. = \frac{\sqrt{N \sum X^2 - (\sum X)^2}}{n(n-1)}$$

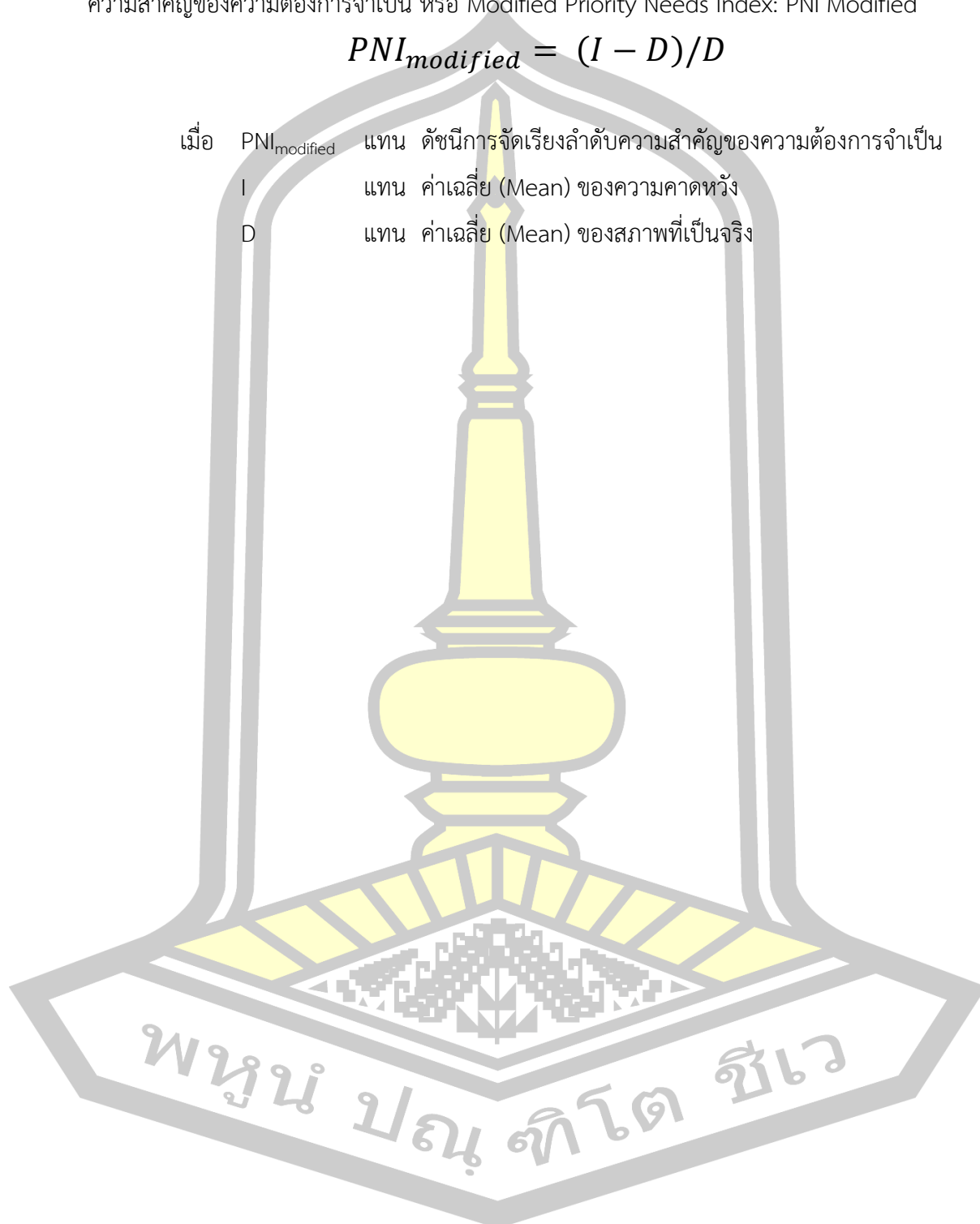
เมื่อ	S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน คะแนนแต่ละคน
	n	แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

พหุ มิต โตะ ชีเว

5.2.4 การวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นใช้วิธีจัดลำดับ
ความสำคัญของความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index: PNI Modified

$$PNI_{modified} = (I - D)/D$$

เมื่อ	$PNI_{modified}$	แทน	ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของความคาดหวัง
	D	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่เป็นจริง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 โดยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและสภาพผู้ตอบแบบสอบถามการนำเสนอทั่วไปและสภาพผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำเสนอด้วยความถี่และร้อยละ ดังตาราง 4

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	47	13.10
ครูผู้สอน	312	86.90
2. ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	113	31.48
6 - 10 ปี	185	51.53
มากกว่า 10 ปี	61	16.99
3. ขนาดของโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	124	34.54
โรงเรียนขนาดกลาง	165	45.96
โรงเรียนขนาดใหญ่/โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	70	19.50

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 86.90) และผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 13.10) ประสบการณ์ทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 31.48 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ร้อยละ 51.53 และ

ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 16.99 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ใน
โรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 34.54 โรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 45.96 และโรงเรียนขนาดใหญ่หรือ
ขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 19.50

ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ
ต้องการจำเป็น ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจร
คุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
โดยรวม

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _I ^{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	2.78	0.69	ปานกลาง	4.43	0.69	มาก	0.594	6
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจั ตการศึกษาของสถานศึกษา	2.79	0.68	ปานกลาง	4.53	0.71	มากที่สุด	0.624	5
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.80	0.70	ปานกลาง	4.60	0.64	มากที่สุด	0.644	4
4. การประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	2.78	0.75	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด	0.727	1
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อ พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษา	2.73	0.76	ปานกลาง	4.56	0.63	มากที่สุด	0.670	3
6. การจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)	2.75	0.75	ปานกลาง	4.60	0.64	มากที่สุด	0.673	2
รวม	2.78	0.72	ปานกลาง	4.59	0.62	มากที่สุด		

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 ด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการ จำเป็น ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	PN _I modified	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา								
1.1 การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.83	0.71	ปานกลาง	4.40	0.69	มาก	0.553	6
1.2 การแต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐานจุดเน้น บริบท วิสัยทัศน์ ความต้องการ ของสถานศึกษา	2.88	0.60	ปานกลาง	4.44	0.68	มาก	0.542	7

ตาราง 6 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1.3 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการ เรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.78	0.72	ปานกลาง	4.42	0.68	มาก	0.590	5
1.4 การร่วมกันตรวจสอบและพิจารณา ให้ความเห็นชอบค่าเป้าหมายแต่ละ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.74	0.70	ปานกลาง	4.41	0.69	มาก	0.610	3
1.5 การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา สถานศึกษา	2.77	0.71	ปานกลาง	4.45	0.68	มาก	0.606	4
1.6 การประกาศค่าเป้าหมายของแต่ละ มาตรฐานการศึกษา ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายในและภายนอกมารับทราบ	2.75	0.73	ปานกลาง	4.44	0.67	มาก	0.614	2
1.7 การติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงานเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ ในการพัฒนาสถานศึกษา	2.73	0.72	ปานกลาง	4.45	0.68	มาก	0.628	1
โดยรวม	2.78	0.70	ปานกลาง	4.43	0.68	มาก	0.591	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ คะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การแต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา โดยการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐานจุดเน้น บริษัท วิสัยทัศน์ ความ ต้องการ ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 การประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้น

พื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ การประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา, การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 การแต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐานจุดเน้น บริบท วิสัยทัศน์ ความต้องการของสถานศึกษา, การประกาศค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษา ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกได้รับทราบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา								
2.1 การประชุมคณะทำงาน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค และความต้องการจำเป็น เพื่อวางแผนการดำเนินงาน	2.85	0.69	ปานกลาง	4.53	0.70	มากที่สุด	0.594	6

ตาราง 7 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
2.2 การร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	2.87	0.61	ปานกลาง	4.52	0.71	มากที่สุด	0.577	7
2.3 การแต่งตั้งมอบหมาย คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่ 2 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา ของสถานศึกษา	2.772	0.698	ปานกลาง	4.51	0.73	มากที่สุด	0.629	5
2.4 การร่วมกันตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ความเป็นไปได้และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนาของสถานศึกษา	2.73	0.67	ปานกลาง	4.54	0.70	มากที่สุด	0.661	1
2.5 การกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	2.7	0.69	ปานกลาง	4.53	0.71	มากที่สุด	0.636	4
2.6 การนำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบก่อนนำไปปฏิบัติงาน	2.75	0.71	ปานกลาง	4.54	0.70	มากที่สุด	0.652	2

ตาราง 7 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
2.7 การนำผลการประเมินมาใช้ในการ พัฒนาสถานศึกษา นักเรียน และ บุคลากร	2.76	0.690	ปานกลาง	4.53	0.71	มากที่สุด	0.640	3
โดยรวม	2.79	0.678	ปานกลาง	4.53	0.71	มากที่สุด	0.626	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 การประชุมคณะกรรมการ เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค และความต้องการจำเป็น เพื่อวางแผนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 และการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา นักเรียน และบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การร่วมกันตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ความเป็นไปได้และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนาของสถานศึกษา, การนำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบก่อนนำไปปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 การประชุมคณะกรรมการ เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค และความต้องการจำเป็น เพื่อวางแผน การดำเนินงาน, การกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน, การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา นักเรียน และบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และการร่วมกันตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

ความเป็นไปได้และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนาของ
สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการ
ประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา
การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา								
3.1 การประชุมชี้แจงเพื่อสื่อสารและ สร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนโดยมีคำสั่ง แต่งตั้งอย่างชัดเจน	2.86	0.68	ปานกลาง	4.56	0.64	มากที่สุด	0.592	6
3.2 การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด	2.90	0.67	ปานกลาง	4.57	0.64	มากที่สุด	0.579	7
3.3 การติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลการปฏิบัติงานของ แผนงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือ แนะนำในการปฏิบัติงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	2.78	0.74	ปานกลาง	4.61	0.64	มากที่สุด	0.661	3

ตาราง 8 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
3.4 การร่วมกันพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาในระหว่างดำเนินการ และสิ้นสุดการปฏิบัติงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	2.77	0.72	ปานกลาง	4.62	0.64	มากที่สุด	0.667	2
3.5 การดำเนินการตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย	2.77	0.69	ปานกลาง	4.60	0.64	มากที่สุด	0.657	5
3.6 การกำกับ ติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	2.76	0.72	ปานกลาง	4.62	0.64	มากที่สุด	0.671	1
3.7 การรายงานและสรุปผลการ ปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดการ ปฏิบัติงานตามแผน	2.77	0.71	ปานกลาง	4.60	0.64	มากที่สุด	0.660	4
รวม	2.80	0.70	ปานกลาง	4.60	0.64	มากที่สุด	0.641	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อเรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด
การศึกษาของสถานศึกษาตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 2.90 การประชุมชี้แจงเพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้องพร้อมกำหนด ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนโดยมีคำสั่งแต่งตั้งอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 การ ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือแนะนำในการ ปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 และสภาพที่พึง ประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนน เฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การร่วมกันพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการตามแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาในระหว่างดำเนินการและสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา, การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผล ไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และการรายงานและสรุปผลการปฏิบัติงานตาม แผนงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา								
4.1 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความ เข้าใจการประเมินผลการดำเนินงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.51	0.83	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด	0.913	1

ตาราง 9 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา								
4.1 การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความ เข้าใจการประเมินผลการทำงานตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.51	0.83	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด	0.913	1
4.2 การดำเนินการวางแผน ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	2.82	0.70	ปานกลาง	4.81	0.41	มากที่สุด	0.707	3
4.3 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน	2.82	0.78	ปานกลาง	4.79	0.43	มากที่สุด	0.701	4
4.4 การตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.83	0.70	ปานกลาง	4.75	0.43	มากที่สุด	0.696	5
4.5 การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีเครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสม	2.74	0.71	ปานกลาง	4.80	0.41	มากที่สุด	0.750	2
4.6 การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษา และจากหน่วยงานต้นสังกัด	2.88	0.76	ปานกลาง	4.77	0.45	มากที่สุด	0.658	7
4.7 การจัดทำสารสนเทศเพื่อ ตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัด และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่ พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อ ปรับปรุงงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2.86	0.79	ปานกลาง	4.82	0.400	มากที่สุด	0.683	6
รวม	2.78	0.75	ปานกลาง	4.80	0.420	มากที่สุด	0.727	

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัจจุบัน การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88 การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัดและมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัดและมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 การดำเนินการวางแผน ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และ การประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และมีเครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความต้องจำเป็น
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา								
5.1 การประชุม / อบรมพัฒนาความรู้ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน	2.47	0.93	ปานกลาง	4.57	0.62	มากที่สุด	0.846	1

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _I modified	ลำดับความ สำคัญ
5.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลและ ประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามกลุ่ม งาน	2.76	0.65	ปาน กลาง	4.55	0.64	มาก ที่สุด	0.650	3
5.3 การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานติดตามผล และประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	2.81	0.79	ปาน กลาง	4.55	0.63	มาก ที่สุด	0.623	5
5.4 การสร้างเครื่องมือติดตามผลและประเมิน คุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	2.83	0.76	ปาน กลาง	4.56	0.64	มาก ที่สุด	0.611	6
5.5 การนำผลการประเมินที่ได้มาสรุปรวมและ จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	2.67	0.62	ปาน กลาง	4.57	0.63	มาก ที่สุด	0.702	2
5.6 สร้างเจตคติที่ดีให้กับทุกคนต่อการประเมิน คุณภาพภายในและเป็นหนึ่งในวิธีการ ปฏิบัติงานของทุกฝ่าย	2.84	0.79	ปาน กลาง	4.52	0.63	มาก ที่สุด	0.592	7
5.7 การรายงานการติดตามผลการดำเนินการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	2.81	0.75	ปาน กลาง	4.58	0.62	มาก ที่สุด	0.628	4
รวม	2.73	0.76	ปาน กลาง	4.56	0.63	มาก ที่สุด	0.668	

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพปัจจุบัน การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สำหรับ
สถานศึกษา ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่

สร้างเจตคติที่ดีให้กับทุกคนต่อการประเมินคุณภาพภายในและเป็นหนึ่งในวิธีการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 การสร้างเครื่องมือติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, การรายงานการติดตามผลการดำเนินการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การรายงานการติดตามผลการดำเนินการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 การประชุม / อบรมพัฒนาความรู้ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา, การนำผลการประเมินที่ได้มาสรุปรวมและจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และการสร้างเครื่องมือติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR)								
6.1 การประชุม วางแผน แต่งตั้ง คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ในการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.51	0.94	ปานกลาง	4.59	0.640	มากที่สุด	0.828	1

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการ ดำเนินการ	PN _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
6.2 การแต่งตั้งมอบหมายบุคลากรทุก คนเป็นคณะกรรมการดำเนินงานจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา	2.77	0.66	ปานกลาง	4.56	0.643	มากที่สุด	0.649	4
6.3 การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อ เขียนรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาจากการดำเนินงาน	2.82	0.79	ปานกลาง	4.60	0.638	มากที่สุด	0.635	5
6.4 การร่วมกันตรวจสอบรายงานผล การประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุกประเด็น	2.83	0.75	ปานกลาง	4.61	0.637	มากที่สุด	0.626	6
6.5 การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงาน ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ในประเด็นที่นำเสนอครอบคลุม การปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.71	0.64	ปานกลาง	4.61	0.637	มากที่สุด	0.701	2
6.6 การเสนอรายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ	2.84	0.79	ปานกลาง	4.60	0.64	มากที่สุด	0.621	7
6.7 การเผยแพร่รายงานผลการ ประเมินตนเองต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน	2.77	0.65	ปานกลาง	4.61	0.63	มากที่สุด	0.663	3
รวม	2.75	0.75	ปานกลาง	4.59	0.64	มากที่สุด	0.672	

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัจจุบัน การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำ
รายงานผลการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ
คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การเสนอรายงานผลการประเมินตนเองของ

สถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 การร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83 และการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจากการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.82 สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุกประเด็น, การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ในประเด็นที่นำเสนอครอบคลุมการปฏิบัติงานของสถานศึกษา, การเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจากการดำเนินงาน, การเสนอรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และการประชุมวางแผน แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ในการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากผลการศึกษาค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ประเด็นที่มีความสำคัญและความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1-6 จากองค์ประกอบ ไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน รวม 6 คน ซึ่งสถานศึกษาดังกล่าว เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลสถานศึกษาต้นแบบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (IOA AWARD) รางวัลยอดเยี่ยม ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2566 ดังนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านดอนก่อ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

2. ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียน บ้านหันเชียงเหียน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียน หลักเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้วิจัยสรุปแนวการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้ง 3 โรงเรียนได้ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

“...สถานศึกษาต้องสร้างความเข้าใจเรื่องมาตรฐานการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานและ ระดับการศึกษาปฐมวัยที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ แจ้งให้คณะครูรับทราบผ่านการประชุม ประจำเดือนของสถานศึกษา และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผ่านการทำหนังสือประกาศของ สถานศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...ต้องมีหนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู ตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน พิจารณา ปรับปรุง และรับรองมาตรฐาน ก่อนประกาศใช้และเผยแพร่สู่สาธารณะ...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...แต่ละสถานศึกษานั้นมีความแตกต่างกันทั้งในด้านขนาดของสถานศึกษาและบริบท โดยรอบ จึงควรเน้นจุดเด่นหรือภาพจำของสถานศึกษา ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาต้อง ครอบคลุมมาตรฐานระดับชาติและสะท้อนจุดเด่นของสถานศึกษาที่มองเห็นได้อย่างแท้จริง...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาควรมีการระดมความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดค่าเป้าหมายใน ระดับที่สถานศึกษาสามารถพัฒนาได้จริง โดยมีการกำหนดให้ระดับคุณภาพของมาตรฐานมีระดับ ความก้าวหน้ามากขึ้นจากปีที่ผ่านมาอย่างเป็นขั้นเป็นระบบ...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง โดยเปิดโอกาส ให้บุคลากรครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์) 9 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับชาติหรือตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศไว้ และสะท้อนอัตลักษณ์ของสถานศึกษา อันสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และคำขวัญของสถานศึกษา โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการและที่ปรึกษาของสถานศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์)

9 กุมภาพันธ์ 2568

2.การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และได้มีการระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษามีการทำหนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสถานศึกษา เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ที่มีความเป็นไปได้จริงของสถานศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา มีการสำรวจความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง โดยควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายร่วมเสนอความคิดเห็นผ่านช่องทางการประชุมผู้ปกครองหรือช่องทางออนไลน์...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายใน รวมถึงข้อเสนอแนะจากการประเมินภายนอกของปีการศึกษาที่ผ่านมา มาวิเคราะห์ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดโครงการ กิจกรรม ผู้รับผิดชอบ งบประมาณ และแนวทางการดำเนินงานที่สามารถปฏิบัติได้จริงสอดคล้องกับสภาพจริงของสถานศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้ง ครู นักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง เพื่อให้แผนสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์) 9 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะยาว 3-5 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งเป็นแผนที่แยกย่อยออกมาอย่างเป็นระบบ และผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์)

9 กุมภาพันธ์ 2568

3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

“...สถานศึกษาดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างครอบคลุม งานบริหาร 4 งานทั้งงานบริหารวิชาการ งานบริหารงานบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารงานทั่วไป...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการประชุมมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่ครูและบุคลากรอย่างชัดเจน มีการประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความต่อเนื่องของการพัฒนา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการนำผลการดำเนินงานจากปีการศึกษาที่ผ่านมา มาวิเคราะห์และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเชิญชวนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวิเคราะห์เพื่อนำมาจัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...ในการดำเนินงานควรมีความชัดเจน มีการรายงานผลภายใน 7 วันหลังเสร็จสิ้นโครงการ กำหนดคณะกรรมการกำกับติดตามงาน และจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา นำแผนสู่การปฏิบัติภายใต้การควบคุม ติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมรายงานผลการดำเนินงานตามหลักวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่อง...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์) 9 กุมภาพันธ์ 2568

“...การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตามปฏิทินการศึกษา ทั้งการทำโครงการกิจกรรม และตามระบบงานทั้ง 4 ฝ่าย เพื่อความเป็นระบบ และตรวจสอบได้ง่าย...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์)

9 กุมภาพันธ์ 2568

4. การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

“...สถานศึกษามีการจัดระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพโดยการ กำหนดมาตรฐานวิธีการปฏิบัติที่มีรูปแบบชัดเจน ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ และการบันทึกข้อมูลในทุก ขั้นตอนของการประเมิน...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ครูผู้รับผิดชอบ ชี้แจงวัตถุประสงค์การประเมิน แนวทางการ ดำเนินงานการประเมินคุณภาพการศึกษา และกำหนดปฏิทินการติดตามพร้อมสร้างเครื่องมือประเมิน เพื่อรวบรวมข้อมูลหลักฐาน...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีเครื่องมือตรวจสอบเอกสารหลักฐานอย่างจริงจัง และครอบคลุมตัวบ่งชี้ พร้อมการ ประชุมครูเกี่ยวกับผลการดำเนินงานการประเมิน โดยเน้นการรายงานข้อมูลตามข้อเท็จจริง เพื่อนำมา วิเคราะห์และพัฒนา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการสร้างเครื่องมือติดตามตรวจสอบควรทำอย่างชัดเจน มีการรายงาน ผลให้ครูและบุคลากรทราบ และส่งเสริมบทบาทของทุกคนในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพการศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานภายในครบทุกตัวบ่งชี้ราย มาตรฐาน โดยมีแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการติดตามตรวจสอบและดำเนินการประเมินคุณภาพอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์) 9 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการนำผลการติดตาม ประเมินคุณภาพไปใช้พัฒนา เพื่อเตรียมพร้อมการติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัดด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงาน และจัดทำรายงานติดตามเพื่อรองรับการประเมินภายนอก...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์)

9 กุมภาพันธ์ 2568

5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา และดำเนินการประเมินโดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้รายชื่อ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการนำผลการประเมินในปีการศึกษาที่ผ่านมา ไปวางแผนปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผ่านช่องทางออนไลน์ หรือในรูปแบบการติดประกาศที่บอร์ดประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการติดตามผลการดำเนินงานต้องครอบคลุมทุกโครงการ กิจกรรม และมีปฏิทินการดำเนินงานติดตามที่ชัดเจน หรือตารางการติดตามงานตามระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการ...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...ใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เชิงประจักษ์ และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนพัฒนาอย่างตรงจุด จำเป็นต้องอบรมสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร และแต่งตั้งคณะกรรมการที่โปร่งใส เทียบตรง...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโดยครบวงจร PDCA เพื่อให้ครบคลุมการปฏิบัติงานทุกบ่งชี้ โดยประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษากำหนด...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์) 9 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการใช้ผลการประเมินเพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป โดยมี คณะทำงานที่ชัดเจนและเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเองอย่างมี คุณภาพ...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์)

9 กุมภาพันธ์ 2568

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR)

“...มีการแต่งตั้งคณะทำงานรวบรวมข้อมูลจากผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปี และผลการจัดการเรียนการสอนของทุกระดับชั้นเพื่อให้ง่ายต่อการนำข้อมูลมาใช้ ในการวิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้แต่ละมาตรฐานการศึกษา...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการนำเสนอในรูปแบบรายงานประจำปีที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีข้อมูลเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ เสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาและเปิดเผยผลการประเมินต่อสาธารณชนผ่าน ช่องทางออนไลน์...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 1. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการจัดทำรายงานประจำปี โดยการสรุปผลจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย อุปสรรค ของสถานศึกษาตามบริบท หรือสภาพสังคมที่สถานศึกษาเผชิญอยู่...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์) 8 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาได้มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) อย่างมีระบบ ทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วมในการสรุปผลการปฏิบัติงาน และต้องมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ครบถ้วนตลอดปีการศึกษา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 2. 2568: สัมภาษณ์)

8 กุมภาพันธ์ 2568

“...มีการประชุมแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานประจำปี ตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) โดยการรวบรวม วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศสำคัญที่สามารถนำมา พัฒนาต่อได้ในปีการศึกษาต่อไป...”

(ผู้อำนวยการสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์) 9 กุมภาพันธ์ 2568

“...สถานศึกษาต้องนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเผยแพร่ผลรายงานสู่หน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณชนเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในรอบปี การศึกษาที่ผ่านมา...”

(ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแห่งที่ 3. 2568: สัมภาษณ์)

9 กุมภาพันธ์ 2568

ผลจากการศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า โรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียน มีแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ที่มีความคล้ายคลึงกันผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบไปด้วย 6 ด้าน 35 แนวทาง ดังนี้

ตาราง 12 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	1. จัดการประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (P) 2. มีการแต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐาน จุดเน้น บริบท วิสัยทัศน์ ความต้องการ ของสถานศึกษา (P) 3. สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (P)

ตาราง 12 (ต่อ)

<p>แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน</p>	<p>แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)</p>
	<p>4. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกัน ตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นชอบค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>5. สถานศึกษาทำหนังสือประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา (P)</p> <p>6. ระบุค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมารับทราบ (P)</p>
<p>2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา</p>	<p>1. จัดการประชุมคณะทำงาน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT) และความต้องการจำเป็น เพื่อวางแผนการดำเนินงาน (P)</p> <p>2. ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (P)</p> <p>3. ทำหนังสือแต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา ของสถานศึกษา (P)</p> <p>4. ร่วมกันตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนาของสถานศึกษา (P)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

<p>แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน</p>	<p>แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)</p>
	<p>5. กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน (P)</p> <p>6. นำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบก่อนนำไปปฏิบัติงาน (D)</p>
<p>3. ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>1. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด (D)</p> <p>2. การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ เพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (C)</p> <p>3. ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระหว่างดำเนินการและสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (A)</p> <p>4. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (D)</p> <p>5. กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (C)</p> <p>6. การรายงานและสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผน (C)</p>

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (P) 2. กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสร้างเครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสม (D) 3. ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (D) 4. จัดให้มีการนิเทศ ประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด (C) 5. จัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัดและมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง (A)
5. ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการประชุม / อบรมพัฒนาความรู้ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (P) 2. แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามกลุ่มงาน (P) 3. กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (P)

ตาราง 12 (ต่อ)

<p>แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายใน</p>	<p>แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดย ใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)</p>
	<p>4. สร้างเครื่องมือติดตามผลและประเมินคุณภาพตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา (D)</p> <p>5. นำผลการประเมินที่ได้มาสรุปรวมและจัดทำเป็นข้อมูล สารสนเทศเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (D)</p> <p>6. รายงานการติดตามผลการดำเนินการอย่างน้อยภาค เรียนละ 1 ครั้ง (C)</p>
<p>6. การจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเอง (Self Assessment Report : SAR)</p>	<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา ในการจัดทำรายงานพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (P)</p> <p>2. รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเขียนรายงานผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษาจากการดำเนินงาน (C)</p> <p>3. ร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุกประเด็น (C)</p> <p>4. แก้ไขปรับปรุงรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา (SAR) ในประเด็นที่นำเสนอครอบคลุมการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา (A)</p> <p>5. เสนอรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบ (C)</p> <p>6. เผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนและ รวบรวมข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาในครั้งถัดไป (A)</p>

จากตาราง 12 พบว่าแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้
 วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน 35 แนวทางการดำเนินงานการ
 ประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง จากโรงเรียนมีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)
 สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนว
 ทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา							
1.1	จัดการประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณา กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	5.00	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2	มีการแต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา โดยการ พิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐาน จุดเน้น บริบท วิสัยทัศน์ ความต้องการ ของสถานศึกษา	4.40	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3	สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้กระบวนการ เรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.20	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.4	ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมกันตรวจสอบและพิจารณาให้ความ เห็นชอบค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	.055	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1.5	สถานศึกษาทำหนังสือประกาศใช้ มาตรฐานการศึกษาและกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาสถานศึกษา	4.40	0.55	มากที่สุด	4.40	.055	มากที่สุด
1.6	ระบุค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐาน การศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกมารับทราบ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
2.1	จัดการประชุมคณะทำงาน เพื่อวิเคราะห์ สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค (SWOT) และความต้องการ จำเป็น เพื่อวางแผนการดำเนินงาน	4.40	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มากที่สุด
2.2	ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา กำหนด แผนงาน โครงการ กิจกรรม มาจัดทำเป็น แผนพัฒนาการจัดการศึกษา	4.20	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.3	ทำหนังสือแต่งตั้งมอบหมาย คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผน พัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติ การประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กล ยุทธ์การพัฒนา ของสถานศึกษา	4.40	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
2.4	ร่วมกันตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัด การศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี ของสถานศึกษา ความเป็นไปได้และความ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนาของ สถานศึกษา	4.40	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5	กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการ ประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.6	นำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบ ก่อนนำไปปฏิบัติงาน	4.20	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มากที่สุด
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา							
3.1	ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามระยะเวลาที่ กำหนด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2	ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของแผนงานโครงการ เพื่อ ช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.40	0.55	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
4.4	จัดให้มีการนิเทศ ประเมินผล ตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรใน สถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4.5	จัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้าของตัวชี้วัดและมาตรฐาน การศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการ ประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน อย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ							
5.1	จัดการประชุม / อบรมพัฒนาความรู้ ให้ผู้ มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการ ประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลและ ประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้าม กลุ่มงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5.3	กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานติดตามผล และประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาและมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
5.4	สร้างเครื่องมือติดตามผลและประเมิน คุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	4.60	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
5.5	นำผลการประเมินที่ได้มาสรุปรวมและ จัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดทำ รายงานการประเมินตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.6	รายงานการติดตามผลการดำเนินการ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)							
6.1	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผล การประเมินตนเองของสถานศึกษา ใน การจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	4.6	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6.2	รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเขียน รายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาจากการดำเนินงาน	4.6	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
6.3	ร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุก ประเด็น	4.6	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
6.4	แก้ไขปรับปรุงรายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา (SAR) ในประเด็น ที่นำเสนอครอบคลุมการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา	4.8	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
6.5	เสนอรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ	4.8	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6.6	เผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนและรวบรวมข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาในครั้งถัดไป	4.8	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม		4.62	0.19	มากที่สุด	4.74	0.23	มากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าด้านความเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าโดยรวมมี ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และความเป็นไปได้ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า โดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

สรุปผล

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) และด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามลำดับ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

2. การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 โดยมีแนวทางการพัฒนาตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาจัดการประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งกรรมการวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการพิจารณาสาระสำคัญที่กำหนดมาตรฐาน จุดเน้น บริบท วิสัยทัศน์ ความต้องการของสถานศึกษา และกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ภาระงานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นชอบค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาทำหนังสือประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษามีการระบุค่าเป้าหมายของแต่ละมาตรฐานการศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกมารับทราบ

2.2 ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาดำเนินการจัดการประชุมคณะทำงาน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค (SWOT) และความต้องการจำเป็นเพื่อวางแผนการดำเนินงาน จากการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธ

กิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และทำหนังสือแต่งตั้งมอบหมายคณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนา ของสถานศึกษา มีการตรวจสอบ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ความเป็นไปได้และความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์การพัฒนาของสถานศึกษา มีการกำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน และนำเสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบก่อนนำไปปฏิบัติงาน

2.3 ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด มีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงาน โครงการ เพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระหว่างดำเนินการและสิ้นสุดการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยเน้นความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและมีการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และรายงานและสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการกิจกรรมต่างๆ เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงาน

2.4 ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสร้างเครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสม มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไว้อย่างเป็นระบบด้านการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ ประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยบุคลากรในสถานศึกษาและจากหน่วยงานต้นสังกัด และจัดทำสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวบ่งชี้และมาตรฐานการศึกษาที่บกพร่อง ที่พบจากการประเมินแต่ละครั้ง เพื่อปรับปรุงงาน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.5 ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม ได้แก่ สถานศึกษาจัดให้มีการประชุม หรืออบรมพัฒนาความรู้ ให้ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและทำการประเมินแบบข้ามกลุ่มงาน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สร้าง

เครื่องมือติดตามผลและประเมินคุณภาพตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการนำรูปแบบการทำงานด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการประเมินคุณภาพภายใน ครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาของสถานศึกษาและนำผลการประเมินที่ได้มาสรุปรวมและจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดทำรายงานการประเมินตนเองพร้อมรายงานการติดตามผลการดำเนินการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.6 ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ได้แก่ สถานศึกษาทำหนังสือแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ในการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศสำหรับการเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจากการดำเนินงาน พร้อมร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุกประเด็น และแก้ไขปรับปรุงรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ในประเด็นที่นำเสนอครอบคลุมการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.78 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นพบว่า ต้องการทางการดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง เรียงตามลำดับของความต้องการจำเป็นดังต่อไปนี้ ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตาม ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ญัตติพล จันทร์พล (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาสารคาม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 และพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ 2. แนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้เกิดแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานและการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาการติดตามตรวจสอบประกันคุณภาพภายใน ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นิตยา กัลยาณี (2564) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลของการวิจัยในส่วนของคุณภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์นั้นมีความคล้ายคลึงกันและที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 เรื่องมาตรฐานและการประกัน

คุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ระบุว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก” และมาตรา 48 ระบุว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง และส่งเสริมความโปร่งใสในการดำเนินงาน แต่ความต้องการจำเป็นของการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในในแต่ละด้าน จะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับบริบทของ สถานศึกษา ความต้องการส่วนบุคคล หรือการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่างๆ แต่เพื่อให้การ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในในสถานศึกษามีระบบ สำเร็จจะต้องมีการดำเนินการตามหลักการของ วงจรคุณภาพ (PDCA) เดมมิ่ง (Deming in Mycoted. 2004) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ที่ช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผน (P) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนด เป้าหมาย ระยะเวลา กระบวนการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 2) การปฏิบัติตามแผน (D) เป็น การนำแผนงานที่ได้วางไว้ไปปฏิบัติจริงตามปฏิทินกำหนดการดำเนินงาน 3) การตรวจสอบ (C) การ ตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องและสิ่งที่ควรปรับปรุงใน การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน 4) การปรับปรุงแก้ไข (A) เป็นการปรับปรุงตามผลการ ตรวจสอบการดำเนินงาน โดยหากพบข้อบกพร่องหรือจุดที่ต้องพัฒนา จะนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง กระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ให้สามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องและปรับบริบทในสภ านศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจร คุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีความ เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า 1. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการประชุมคณะทำงานเพื่อพิจารณากำหนดมาตรฐาน การศึกษา ตามจุดเน้น และบริบทของสถานศึกษาและมีการระบุค่าเป้าหมายที่ชัดเจน โดยให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทุกฝ่ายพิจารณาร่วมกัน 2. ด้านจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์สภาพปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนโอกาส อุปสรรค (SWOT) เพื่อวางแผน และกำหนดปฏิทินการดำเนินงานสู่การปฏิบัติ 3. ด้านดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา สถานศึกษาควรดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมตามระยะเวลาที่ระบุ โดย

ผู้บริหารมีการติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ให้คำแนะนำ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในด้านทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานตามแผน 4. ด้านประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่หลากหลายในประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5. ด้านติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สถานศึกษามีการอบรมพัฒนาความรู้ ให้ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา มีการนำรูปแบบการทำงาน ด้วยวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการประเมินคุณภาพภายในครอบคลุมทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้การศึกษาของสถานศึกษา 6. ด้านจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ สำหรับการเขียนรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาจากการดำเนินงาน พร้อมร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาครบทุกมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และนำเสนอครอบคลุมการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรินทร์ ภูมิภาค (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า แนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ได้เสนอแนวทางแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ ควรส่งเสริมจัดให้มีการฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้บริหาร ครูและบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และควรมีการวิเคราะห์มาตรฐาน ประเด็นการพิจารณาว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ให้ชัดเจนก่อนการดำเนินการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงประกาศใช้ และสอดคล้องกับพัชรา กาจุลศรี (2567) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเสนอแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดำเนินการโดยใช้เทคนิควงจรคุณภาพ (Quality cycle techniques, PDCA) เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ให้ความสำคัญกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น จัดทำรายงานประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดทำรายงานผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ต่อเนื่องพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและส่งเสริมแนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษากับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

โดยสรุป แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ วงจรคุณภาพของเดมมิ่งนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรมีการประชุม เพื่อชี้แจงการดำเนินตาม ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจและมอบหมายงานให้ชัดเจน โดย นำการทำงานตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มาใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในแต่ละ ขั้นตอน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษาที่ กำหนด มีการสร้างเครื่องมือการประเมินและตรวจสอบคุณภาพที่หลากหลายและเหมาะสมในการ เก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมตัวบ่งชี้ ของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นตามบริบท จุดเน้น วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีการติดตามการ ดำเนินงานตามปฏิทินการดำเนินงาน เพื่อความต่อเนื่องและแก้ปัญหาที่ขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และ นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองอย่างครอบคลุมตามผลการปฏิบัติงานในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการประกันคุณภาพภายใน สามารถสรุปได้ว่าด้าน ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรอบรมให้ความรู้และอำนวยความสะดวกในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโดยการสร้างเครื่องประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพในการรวบรวมข้อมูลที่ดียิ่งขึ้น นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคต

1.2 จากการศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า มีการดำเนินการในระดับ ปานกลาง ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการนำแนวทางการ พัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง ไปปรับใช้ ตามบริบทของสถานศึกษา

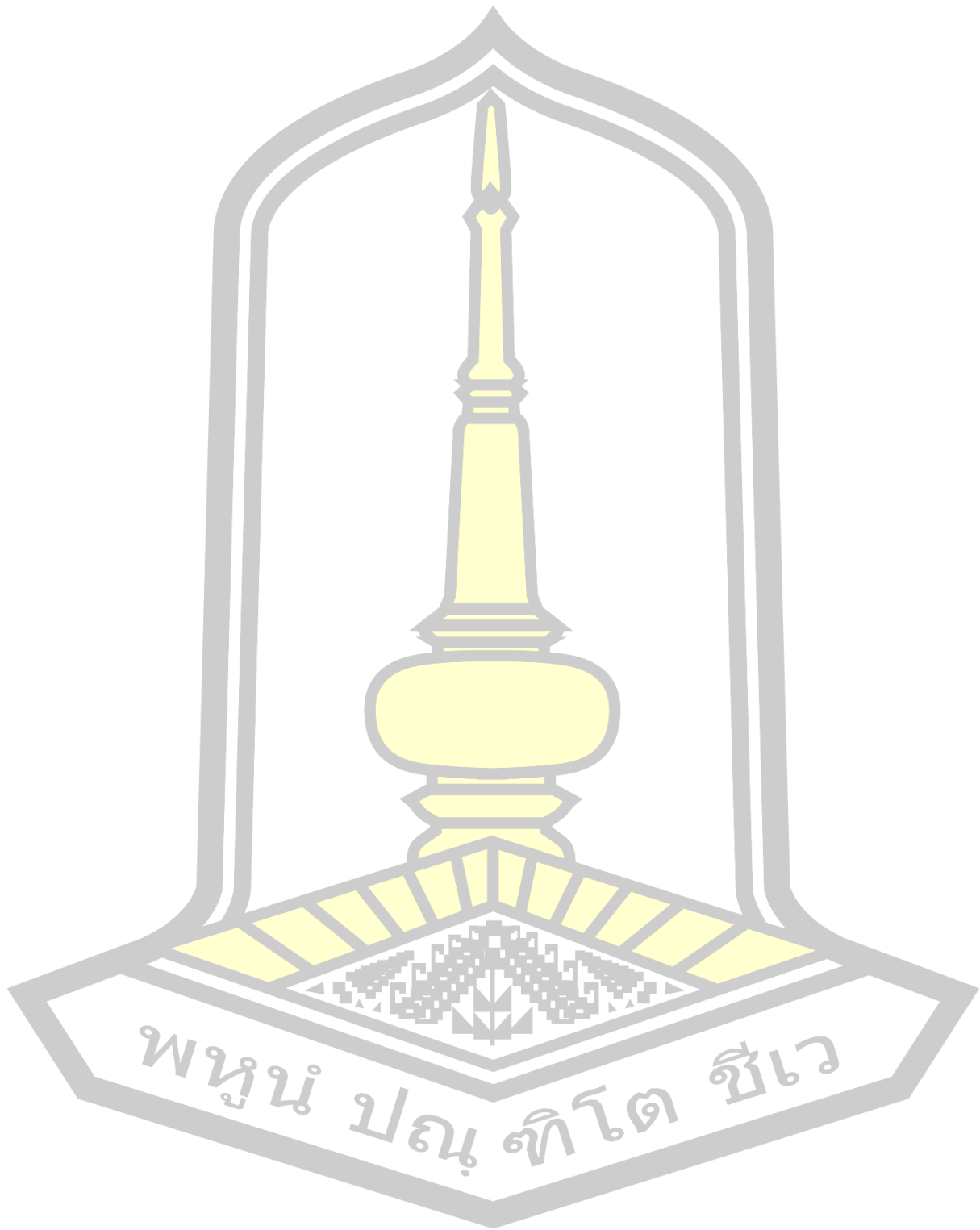
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ไปศึกษาเพื่อพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินคุณภาพและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในการทำงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานในเชิงลึกต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยการนำแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไปใช้ในสถานศึกษาโดยใช้เวลา 1 ปี เพื่อนำผลของการวิจัยมาพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

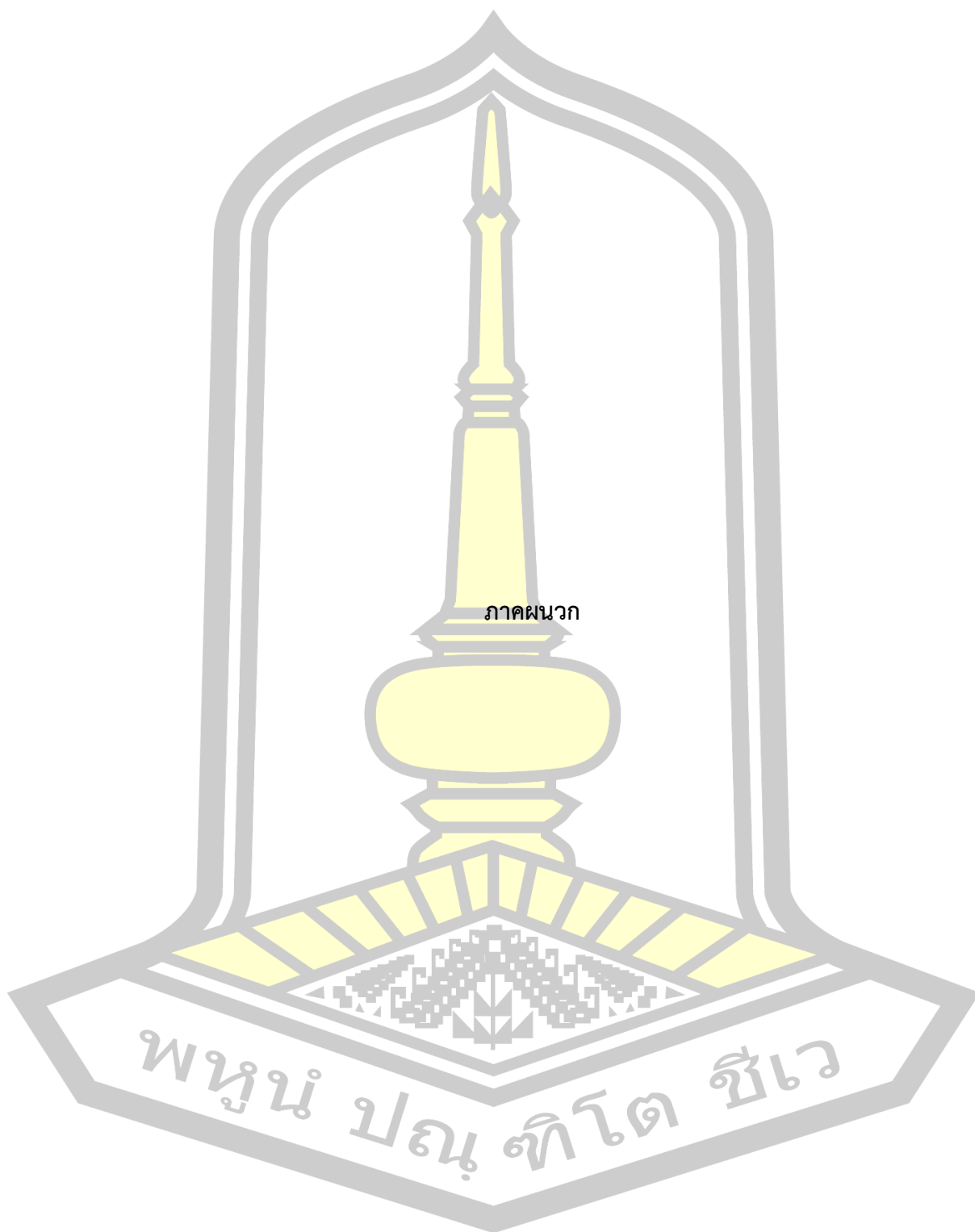
- กรมวิชาการ. (2544). *การศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). *การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : แนวทางการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ 4*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กานต์สินี วาดวงศ์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรัส นองมาก. (2546). *ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- จุฑา เทียนไทย และจินตนา ชาญชัยศิลป์. (2544). *คู่มือการประกันคุณภาพศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐพล จันทร์พล. (2563). *การพัฒนาแนวทางการประกันคุณภาพภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). *สภาพและแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 11(1), 185-197.
- ธนพล วงศ์ฉลาด. (2564). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นวลฉวี ทานุกรม. (2558). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นาคยา ปิลันธนานนท์ และคณะ. (2542). *การศึกษาตามมาตรฐาน : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : แม็ค

- นิตยา กัลยาณี. (2564). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2552). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ และสุชาติ กิจพิทักษ์. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ).
- พวงเพชร ผัดกระโทก. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างครูผู้นำสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรา วากลศรี. (2567). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
- พิทักษ์ ดวงอาสงค์. (2558). *สภาพความต้องการและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2542). *ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน*. กรุงเทพฯ : วี. พรินท์ (1991).
- รัตนา ชื่อสัตย์. (2559). *แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นามมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). *ประกันคุณภาพทุกคนทำได้ไม่ยาก*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2544). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- วัชรินทร์ ภูมิภาค. (2563). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด และวันทิพย์ สิ้นสูงสุด. (2546). *การประกันคุณภาพการศึกษาอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สยามมิตรการพิมพ์.

- ศิริพร ขอพรกลาง. (2545). *การควบคุมคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- สงบ ลักษณะ. (2541). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารข้าราชการครู*, 18(6), 2.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2542). การศึกษาสู่ยุค 2000. *วารสารข้าราชการครู*, 19(6), 6-10, สิงหาคม-กันยายน.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 1(4), 32-35.
- สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร. (2562). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 (2565). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2566*. มหาสารคาม : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษาเล่มที่ 1 แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

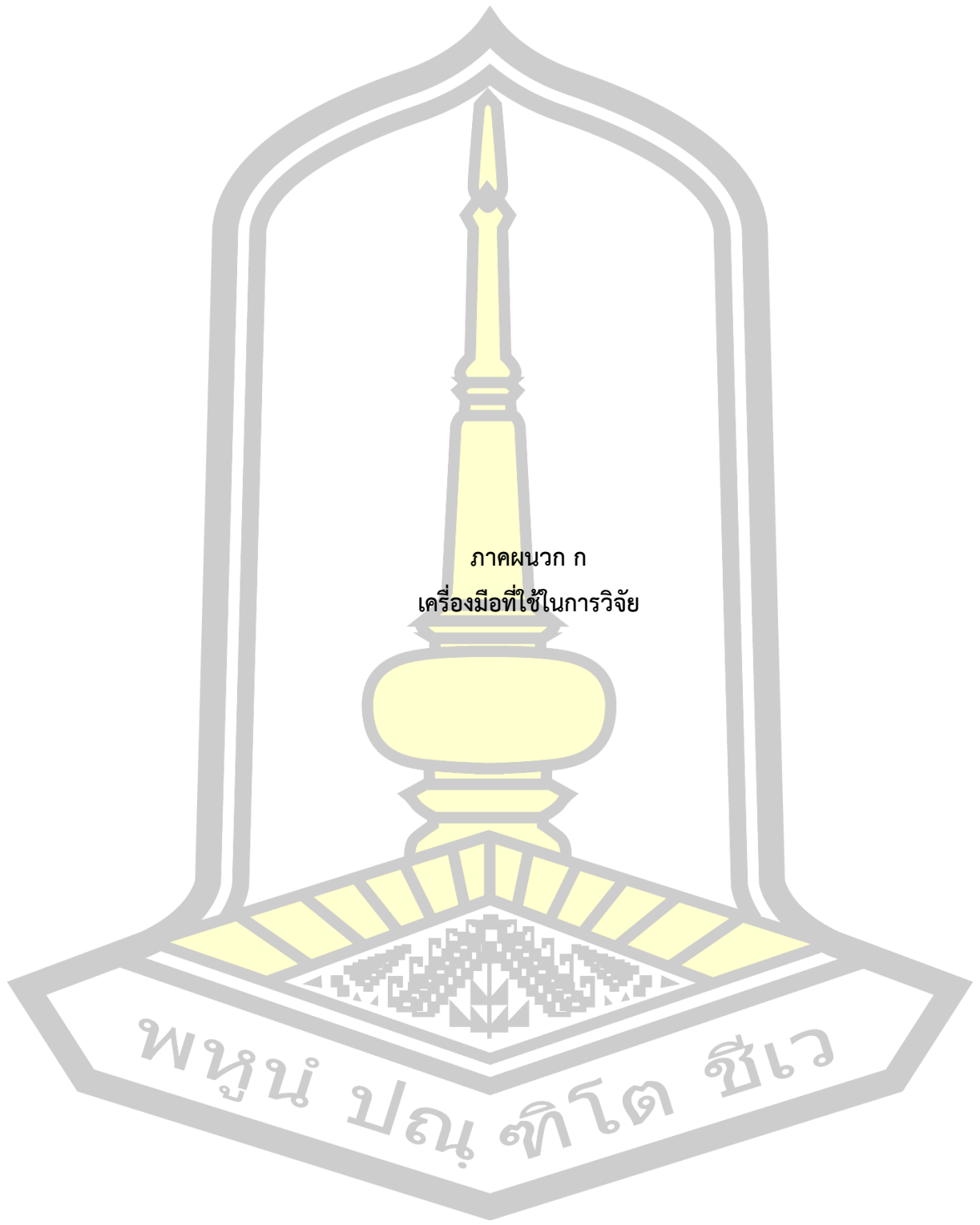
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *รวมบทความเกี่ยวกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค7การมหาชน)* pp 2544 - 2546. กรุงเทพฯ : สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). *ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *รายงานการวิเคราะห์การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การศึกษาให้รองรับการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการ ประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี, 2546 ก.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่า ด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพของสถานศึกษา พ.ศ. 2553 เล่มที่ 5*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา. สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตน์ะ เทรตดีง.
- สุพัก พวงขจร. (2560). *การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย วิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม.
- อำรุง จันทวานิช. (2545). *วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- อุทุมพร จามรมาน. (2543). *การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ฟินนี พับลิชชิ่ง.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2545). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

- Cele, V.Z. (2008). The Management of the Implementation of Quality Assurance Policies : The Case of Integrated Quality Management System in Secondary Schools in KwaZulu Natal. *Masters Abstracts International*, 47(03).
- Cuttance, P. (1993). Quality Assurance & Quality Management. *Evaluation News & Comment*, 2(2), 18-23, Spring.
- Deming, W. E. (2004). *Out of the Crisis*. U.S.A.: MIT center for Advanced Engineering Study.
- Frazier, A.A. (1997). *Roadmap for Quality Transformation In Education*. Boca Raton : St.Lucie Press.
- Hendrix, M.W. (2005). Quality Assurance in online Doctoral Programs and Courses : A Delphi Study to Determine Specific Indicators. *Dissertation Abstracts International-A*, 66(03), 892.
- Langbell, L.J. (2006). Collaborative Quality Assurance Policy Development for Private to Public Post-secondary Articulation. *Masters Abstracts International*, 44(01),57.
- Law, D.C.S. (2010). Quality assurance in post-secondary education : the student experience. *Quality Assurance in Education*, 18(4), 250-270.
- Lillis, D. (2012). Systematically Evaluation the Effectiveness of Quality Assurance in Leading to Improvements in Institutional Performance. *Quality Higher Education Journal Articles*, 18(1), 59-73.
- Murgatroyd, S.a. M.,C. (1994). *Total Quality Management and the School*. Buckingham : Open University Press.
- Pan, Y.a. H.,E.Y,. (2010). Evaluation of the Kindergarten Quality Rating System in Beijing. *Early Education and Development*, 21(2), 186-204.
- Wong, N.C.M., and Li, H. (2010). From External Inspection to Self-Evolution : A Study of Quality Assurance in Hong Kong Kindergartens. *Early Education and Development*, 21(2), 205-233.
- Wood, D.A. (2005). Quality Assurance and Improvement Planning : A Middle-level Principal Perspective on the Effectiveness of Improving Instructional Practice. *Dissertation Abstracts International*, 64(11), 3925-A.

ภาคผนวก

พหุณํ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณุ ทิโต ชีเว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง
ของเดมมิ่งสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง

1. ในการตอบคำถามแบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง เพื่อการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์และเป็นข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
  - ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งของท่าน จำนวน 43 ข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่
    - 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด
    - 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก
    - 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง
    - 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย
    - 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ
3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านที่ตรงกับความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ในการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง และผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวของท่านไว้เป็นความลับ การเสนอผลการศึกษาก็จะเป็นภาพรวมจึงไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถามและขอขอบคุณในความร่วมมืออันดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกาญจนาพร นะตะ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	สถานศึกษาจากการดำเนินงาน										
6.4	การร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุก ประเด็น										
6.5	การพิจารณาแก้ไขปรับปรุงรายงานผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ใน ประเด็นที่นำเสนอครอบคลุมการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา										
6.6	การเสนอรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ										
6.7	การเผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน										

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

1. สัมภาษณ์วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....
2. สถานที่สัมภาษณ์.....
3. ผู้ให้สัมภาษณ์.....
4. ตำแหน่ง.....
5. สถานที่ทำงาน.....
6. ประสบการณ์ทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....ปี
7. ผู้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง

1. โรงเรียนของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยนำวงจรคุณภาพของเดมมิ่งมาใช้อย่างไร

.....

.....

.....

2. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยนำวงจรคุณภาพของเดมมิ่งมาใช้ในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

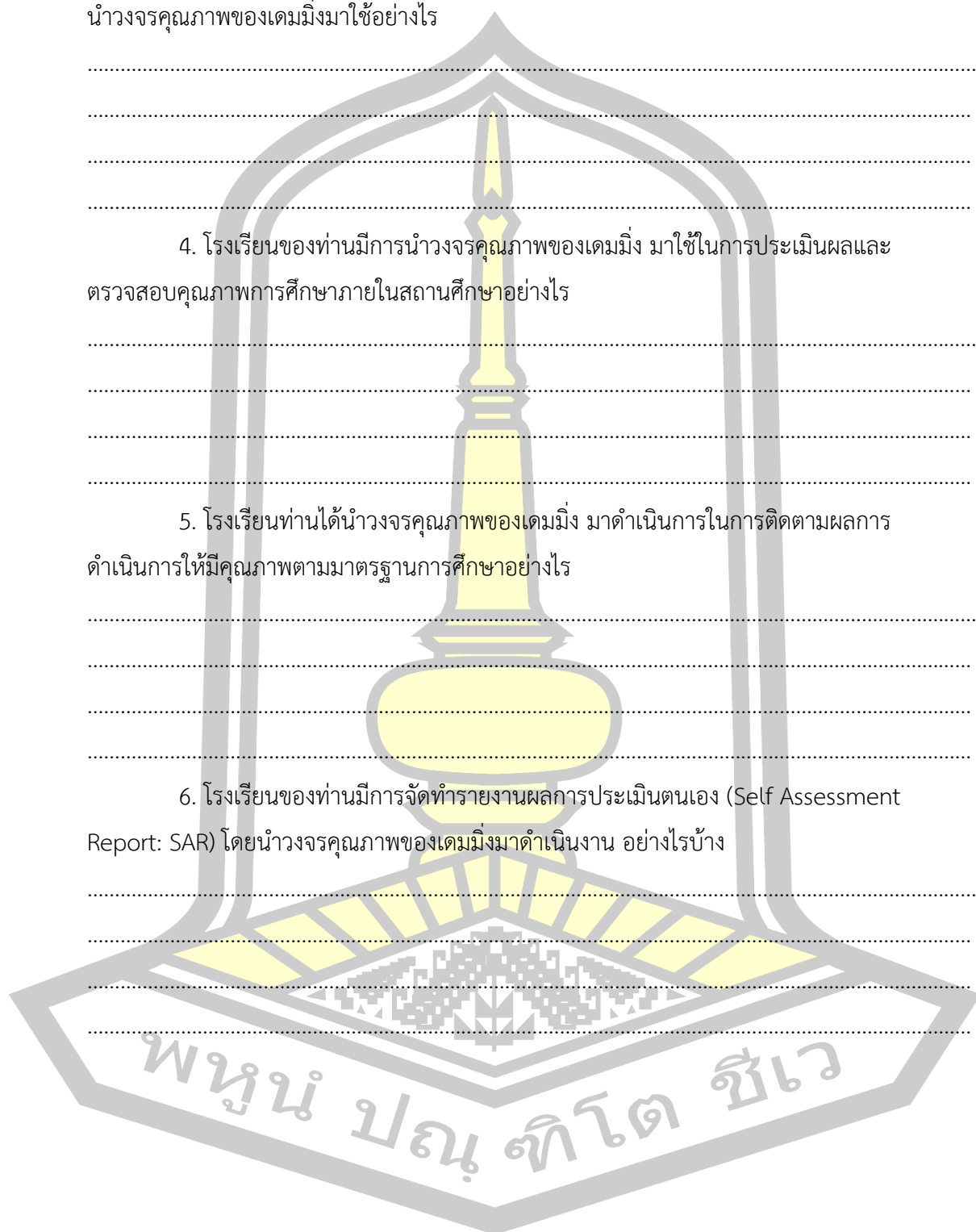
.....

3. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดย
นำวงจรคุณภาพของเดมมิ่งมาใช้อย่างไร

4. โรงเรียนของท่านมีการนำวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง มาใช้ในการประเมินผลและ
ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างไร

5. โรงเรียนท่านได้นำวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง มาดำเนินการในการติดตามผลการ
ดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างไร

6. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Assessment
Report: SAR) โดยนำวงจรคุณภาพของเดมมิ่งมาดำเนินงาน อย่างไรบ้าง

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาตรวจสอบในหัวข้อต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้เพียงใด โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง 5 ระดับต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ระดับไม่เหมาะสม

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้จะถือว่าเป็นความลับและไม่มีการนำข้อมูลไปทำให้ท่านได้รับความเสียหายโดยเด็ดขาด จึงขอความกรุณาได้ตอบแบบประเมินทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดีในการตอบแบบประเมินและขอขอบคุณในความร่วมมืออันดียิ่งมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกาญจนาพร นະຕະ

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทัต ชีเว

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
5.6	รายงานการติดตามผลการดำเนินการอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง											
6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR)												
6.1	แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา ในการจัดทำรายงานพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา											
6.2	รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเขียนรายงานผลการ ประเมินตนเองของสถานศึกษาจากการดำเนินงาน											
6.3	ร่วมกันตรวจสอบรายงานผลการประเมินตนเอง ของสถานศึกษา (SAR) ได้ครบทุกประเด็น											
6.4	แก้ไขปรับปรุงรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา (SAR) ในประเด็นที่นำเสนอ ครอบคลุมการปฏิบัติงานของสถานศึกษา											
6.5	เสนอรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ											
6.6	เผยแพร่รายงานผลการประเมินตนเองต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สาธารณชนและรวบรวมข้อเสนอแนะในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาใน ครั้งถัดไป											

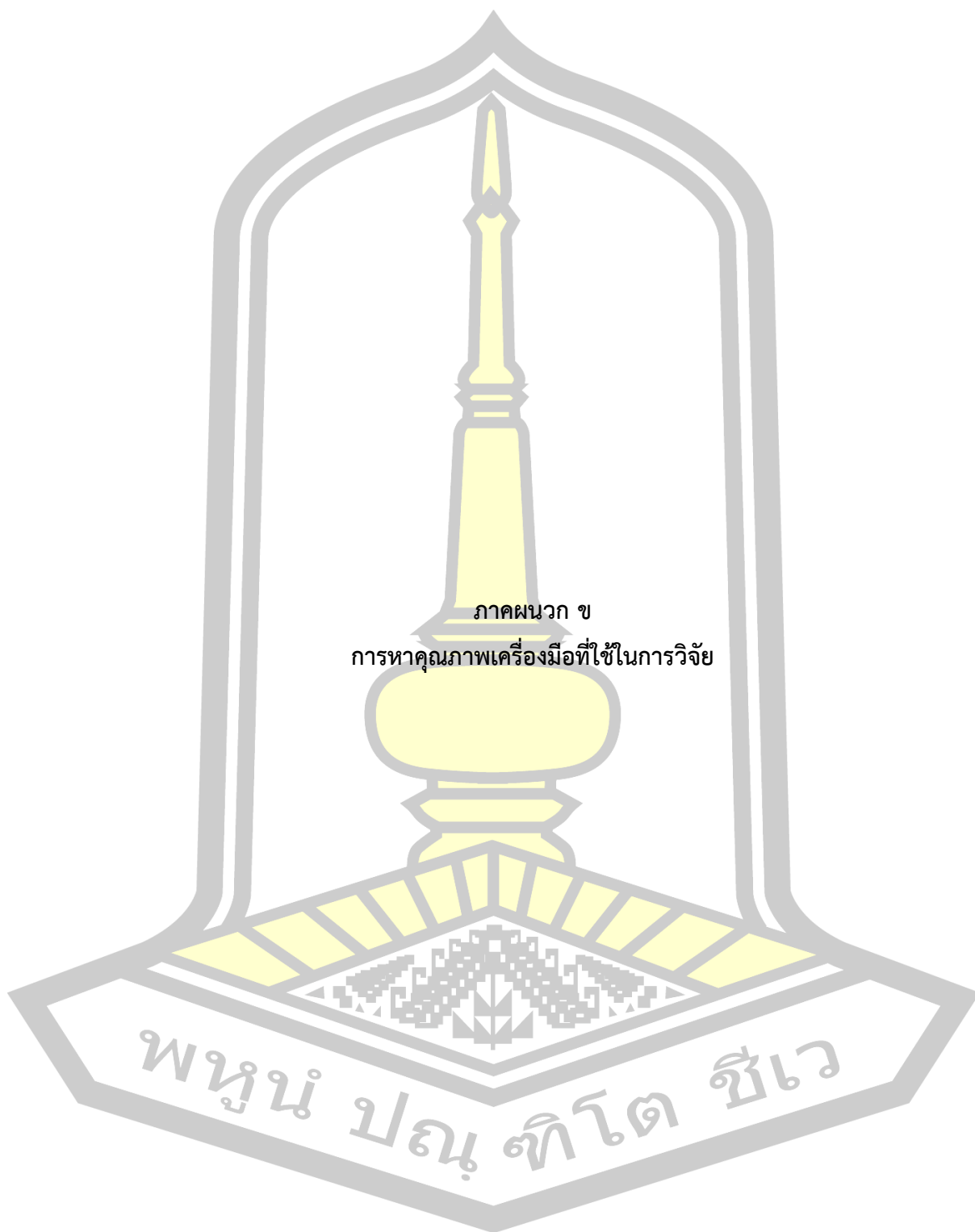
ข้อเสนอแนะ

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ขอขอบพระคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมิน

ภาคผนวก ข
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัณฑิต โท ชีวะ

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
เครื่องมือระหว่างข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการวัดจาก

ตาราง 14 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมายของ
แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงานการประกัน
คุณภาพภายใน โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

แบบสอบถาม ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5		
ข้อที่ 1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 6	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้

ตาราง 14 (ต่อ)

แบบสอบถาม ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5		
ข้อที่ 18	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	1	1	1	0	1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 22	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 23	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 24	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 25	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 26	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 28	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 29	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 30	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 31	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 32	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 33	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 34	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 35	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 36	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 37	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 38	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 39	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 40	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 41	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 42	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์รายข้อของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

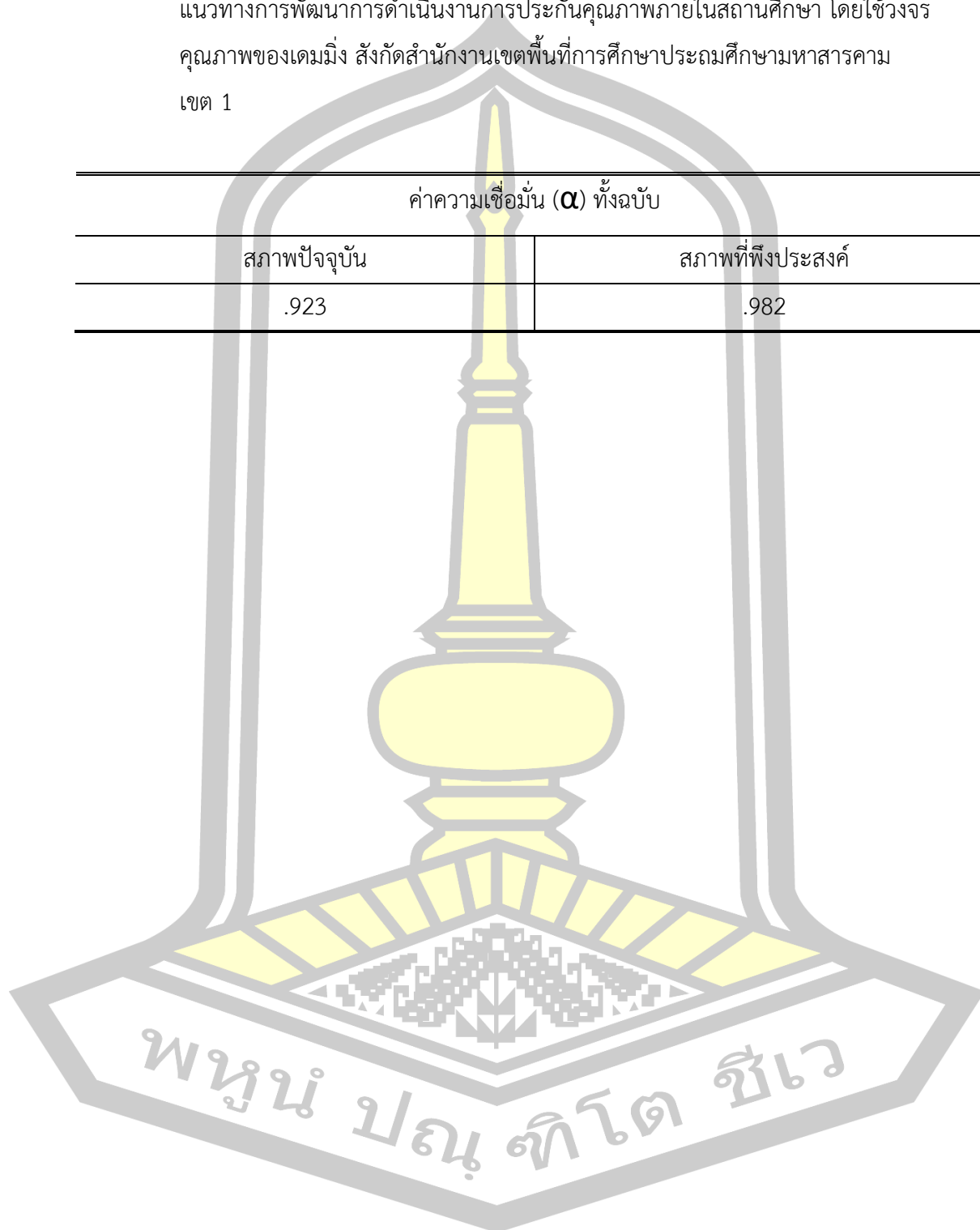
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (rxy)		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	.268	.855	.923	.982
2	.445	.787	.921	.982
3	.570	.880	.920	.982
4	.633	.836	.919	.982
5	.231	.527	.923	.982
6	.332	.836	.922	.982
7	.423	.836	.921	.982
8	.570	.880	.920	.982
9	.265	.589	.923	.982
10	.440	.600	.921	.982
11	.570	.880	.920	.982
12	.232	.335	.923	.983
13	.262	.500	.923	.983
14	.357	.549	.922	.982
15	.633	.880	.919	.982
16	.459	.527	.921	.982
17	.570	.880	.920	.982
18	.633	.628	.919	.982
19	.453	.527	.921	.982
20	.570	.880	.920	.982
21	.353	.855	.922	.982
22	.348	.836	.922	.982

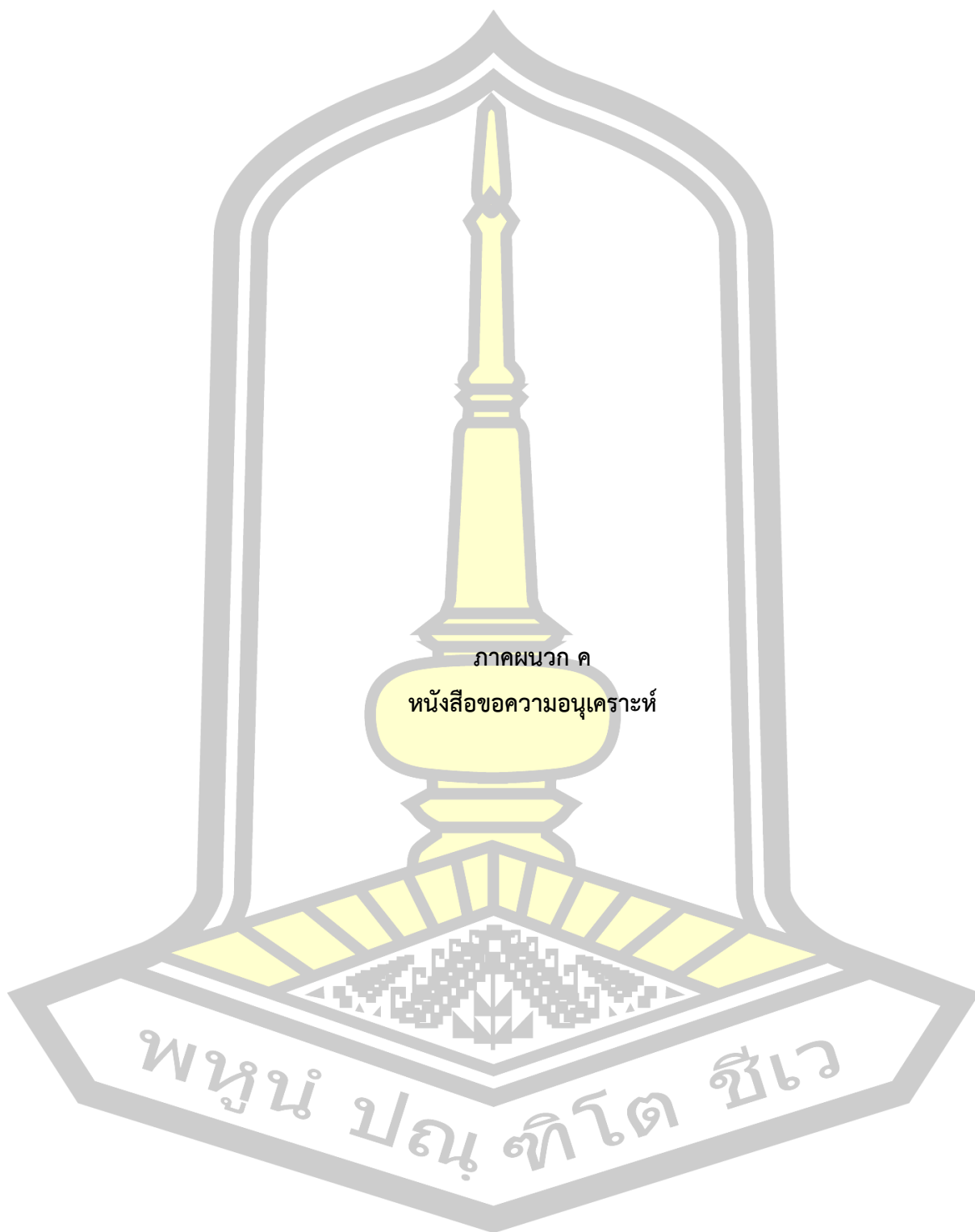
ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (rxy)		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
23	.570	.880	.920	.982
24	.310	.855	.922	.982
25	.633	.846	.919	.982
26	.280	.880	.922	.982
27	.727	.751	.918	.982
28	.250	.527	.923	.982
29	.633	.760	.919	.982
30	.633	.855	.919	.982
31	.327	.880	.922	.982
32	.318	.836	.922	.982
33	.570	.880	.920	.982
34	.480	.760	.921	.982
35	.376	.527	.922	.982
36	.309	.855	.922	.982
37	.633	.787	.919	.982
38	.489	.527	.920	.982
39	.353	.778	.922	.982
40	.570	.766	.920	.982
41	.386	.549	.922	.982
42	.633	.855	.919	.982

ตาราง 16 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ทั้งฉบับของ
 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจร
 คุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
 เขต 1

ค่าความเชื่อมั่น (α) ทั้งฉบับ	
สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
.923	.982

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัน ปณ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว80

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและ พัฒนาการศึกษ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว80

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.ปิยะนารถ สารวงค์

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและ พัฒนาการศึกษ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษา ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว80

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.กิตติพงษ์ โพธิ์มาตย์

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและ พัฒนาการศึกษ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว80

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.เพ็ญพักตร์ ภูมมาลา

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นະຕະ นິສิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทาง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและ พัฒนาการศึกษ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ มีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว1575

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหันเชียงเหียน

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นະຕະ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการ พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหาร และพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าว เข้าสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการ ในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4374-3174
เบอร์โทรศัพท์นิสิต 0900310454

ที่ อว 0605.5(2)/ว1575

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าวเข้าสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4374-3174
เบอร์โทรศัพท์นิสิต 0900310454

ที่ อว 0605.5(2)/ว1575

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนก่อ

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นະະະ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นิสิตคนดังกล่าว เข้าสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ 0-4374-3174

เบอร์โทรศัพท์นิต 0900310454

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1574

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวเพ็ญพักตร์ ภูมมาลา

ด้วย นางสาวกาญจนพร นະตะ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการ พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหาร และพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์นิต 0900310454

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1574

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายภควัต กองชา

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นະຕະ นິສิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการ พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหาร และพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสี่ออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์นิต 0900310454

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1574

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.วิษยาธร พันธุ์สอาด

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการ พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหาร และพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0900310454

บ.ช. บ.น. ต.ก.ไ.ต.

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1574

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอลาขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวสุภัชรา ไตแย้มบุญฤทธิ์

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0900310454

บุญ ภิบาล

ที่ อว 0605.5(2)/ ว1574

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 เมษายน 2568

เรื่อง ขอลาขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางหอมลิน อุปแสน

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4375-4322-40 ต่อ 6216
เบอร์โทรศัพท์มือถือ 0900310454

บุญทิพย์

ที่ อว 0605.5(2)/82

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2568

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์**เรียน** ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ด้วย นางสาวกาญจนาพร นะตะ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม บริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาวกาญจนาพร นะตะ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ 0-4371-9800 ต่อ 6216

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวกาญจนาพร นະຕະ
วันเกิด	วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2539
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 150 หมู่ 12 ซอยคุ้มทหารอากาศ ตำบลแวงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านป่ากุงหนานาเจริญ ต.โนนแดง อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2562 ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) สาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2568 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและ พัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนัน ปณุกิตโต ชีวะ